

**UCHWAŁA Nr /XVII/2020
RADY POWIATU w RADOMIU
z dnia 13 marca 2020 r.**

w sprawie zajęcia stanowiska odnośnie sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, którego załącznik stanowi sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na podstawie § 20 ust. 2 Statutu Powiatu Radomskiego, w związku z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /Dz. U. 2019, poz. 1507 z późn. zmianami/, art. 76 ust. 4 pkt 15, art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U.2019, poz. 1111 z późniejszymi zmianami/, § 21 ust 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej /Dz. U. 2004 Nr 63, poz. 587/ uchwala się, co następuje:

§ 1

1. Po rozpatrzeniu pisemnej informacji przedłożonej przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu o działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej w tym oceny rocznej z działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej i pieczy zastępczej oraz sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej Rada Powiatu pozytywnie ocenia i przyjmuje do wiadomości przedłożoną informację.
2. Pisemna informacja, przedłożona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Wnioskodawca:
Zarząd Powiatu**

U Z A S A D N I E N I E

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /Dz. U. 2019, poz. 1507 z późniejszymi zmianami/ nakłada na Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie obowiązek składania Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z działalności jednostki.

Realizując zapisy zawarte w art. 112 ust. 12 cyt. powyżej ustawy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przedkłada informację o zadaniach realizowanych w ramach wykonywanych obowiązków.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. 2019, poz. 1111 z późniejszymi zmianami/ wprowadziła ponadto obowiązek przedkładania przy informacji z działalności powiatowego centrum także wykazu potrzeb z zakresu pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którą to funkcję pełni powiatowe centrum pomocy rodzinie ma obowiązek przygotowywania corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Ponadto § 21 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej /Dz. U. 2004 Nr 63, poz. 587/ określa, iż powiat dokonuje corocznej oceny działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Załącznik do
Uchwały Nr /XVII/2020
Rady Powiatu w Radomiu
z dnia 13 marca 2020 r.

**Działalność
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Radomiu**

za rok 2019

I. Wstęp, informacje podstawowe, kadra realizująca zadania z zakresu pomocy społecznej

Konieczność pomagania drugiemu człowiekowi jest wpisana w system prawa i ludzkich wartości. Od wieków pomoc bliźniemu znajdującemu się w trudnej sytuacji życiowej wynikała z potrzeby serca, nakazów religii, z czasem stała się prawnym obowiązkiem państwa.

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ważne jest tutaj świadome współuczestnictwo i współpraca korzystającego z pomocy, którego nie zwalnia się z odpowiedzialności za siebie i swoją rodzinę.

Zadania pomocy społecznej są realizowane przez samorząd terytorialny na poziomie gmin, powiatów i województwa, a także przez administrację rządową, zlecającą najczęściej ich wykonywanie odpowiednim szczeblom samorządu terytorialnego.

Zadania te są bardzo rozległe i zróżnicowane, obejmują swym zasięgiem kilkadziesiąt rodzajów świadczeń, w tym pomoc pieniężną i rzeczową, pracę socjalną, usługi opiekuńcze, interwencję kryzysową. Obecnie pomoc społeczna zajmuje się procedurami adopcyjnymi, terapią, poradnictwem, udzielaniem wsparcia bezdomnym, uchodźcom, osobom uzależnionym, a także opuszczającym zakłady karne. Pomoc społeczna to placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej, domy pomocy społecznej, to również rodziny zastępcze.

Kadrę Powiatowego Centrum tworzy aktualnie 26 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (w tym jedna osoba na zastępstwo, za pracownicę przebywającą na urlopie macierzyńskim). W jednostce zatrudniane są także osoby na podstawie umów cywilno – prawnych. Obecnie, 19 pracowników posiada wykształcenie wyższe. 6 osób posiada ukończone studia podyplomowe w formie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, 1 osoba studia podyplomowe: psychologia kryzysu i interwencji kryzysowej, 1 osoba studia podyplomowe: doradztwo zawodowe z coachingiem i pośrednictwo pracy, 1 osoba studia podyplomowe: asystent rodziny oraz 1 osoba studia podyplomowe: socjoterapia. Ponadto, 5 osób posiada uprawnienia do prowadzenia mediacji w sprawach rodzinnych, 1 osoba ukończyła specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, 1 pracownik specjalizację z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi.

Powiatowe Centrum funkcjonuje na podstawie statutu, nadanego Uchwałą Nr 129/XIV/2016 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 18 marca 2016 roku. Organizację i zasady funkcjonowania jednostki określa regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 379/2017 Zarządu Powiatu Radomskiego z dnia 07 sierpnia 2017 roku.

II. Realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej, długotrwałym programem działań, stanowiącym podstawę do inicjowania i realizowania zadań mających na celu poprawę sytuacji mieszkańców powiatu radomskiego.

Mówiąc o powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych należy mieć na myśli w szczególności te działania jednostek pomocy społecznej i innych instytucji pomocowych, które są prowadzone na rzecz poprawy warunków funkcjonowania i zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Aktualnie obowiązująca Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019– 2024 została zatwierdzona Uchwałą Nr 36/V/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 01 lutego 2019 roku.

Cel strategiczny 1

Zintegrowany system wsparcia podstawowej komórki społecznej, jaką stanowi rodzina.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka. To naturalne i pierwotne w stosunku do innych środowisko pobytu i wychowania dziecka. Wartość rodziny jest wartością bezcenną. Pozytywne wpływy wychowania w rodzinie są związane przede wszystkim z realizowanymi w rodzinie wartościami, wzajemną więzią uczuciową, pełnionymi w rodzinie rolami oraz wzorcami wzajemnego komunikowania się.

W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami: nie może, nie potrafi bądź nie chce zajmować się dzieckiem zachodzi konieczność udzielenia pomocy, wsparcia zewnętrznego lub interwencji. W takiej sytuacji, w myśl konstytucyjnej zasady pomocniczości, dziecko ma prawo do pomocy, w tym do pieczy zastępczej.

Do zadań Powiatowego Centrum należy organizacja zespołów ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Zapraszani są na nie również pracownicy ośrodków pomocy społecznej, najczęściej pracownicy socjalni oraz asystenci rodzin, w 2019 roku zorganizowaliśmy **228** takich spotkań. Uczestniczyli w nich także rodzice biologiczni dzieci przebywających w pieczy zastępczej, opiekunowie zastępczy, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pedagodzy, psychologowie, przedstawiciele ośrodków adopcyjnych i innych instytucji zaangażowanych w pomoc dziecku i rodzinie, gdyż jest to szansa na spojrzenie na problemy rodziny jako całości.

Wspieranie rodziny w jej naturalnym środowisku jest zadaniem gminy. Powiatowe Centrum rozumiejąc jak trudne to zadanie dokłada wszelkich starań, by ze swojej strony wspierać rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W 2019 roku, we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”, kolejny już raz zorganizowaliśmy grupę rodziców biologicznych, starających się o odzyskanie władzy rodzicielskiej nad dziećmi. Do udziału zaprosiliśmy łącznie **28** osób. Raz w miesiącu uczestniczyli w spotkaniach, zarówno grupowych, jak i indywidualnych, na których omawiane były problemy codziennego życia, kwestie odpowiedzialnej władzy rodzicielskiej, właściwe metody postępowania z dzieckiem. Podczas tych spotkań rodzice mieli również możliwość spędzenia czasu ze swoim dzieckiem na co dzień przebywającym w pieczy zastępczej, pod opieką specjalisty nauczyć się zabawy z nim, rozumienia jego potrzeb. Był także czas na festyn dla rodziców i dzieci, wspólna wigilia. Współpraca z rodziną biologiczną bywa bardzo trudna, ale w miarę systematycznie w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło **12** rodziców.

Współpraca ze Stowarzyszeniem „Nowe Perspektywy” umożliwiła nie tylko uczestnikom grup wsparcia, ale i wszystkim rodzinom zastępczym, a także mieszkańcom powiatu radomskiego możliwość skorzystania z indywidualnego lub grupowego wsparcia ze strony specjalistów m.in.: psychologa, pedagoga, terapeuty ds. leczenia uzależnień, terapeuty rodzin.

W dalszej części niniejszej informacji omówiona jest współpraca na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu zadań opiekuńczo – wychowawczych z organizacjami pożytku publicznego tj. placówką wsparcia dziennego – Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Pionkach, Caritas Diecezji Radomskiej prowadzącym placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego, Parafią Rzymskokatolicką p.w.św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Wierzbicy, prowadzącą świetlicę socjoterapeutyczną, na których działalność rokrocznie ze strony powiatu radomskiego są przekazywane dotacje.

W ramach realizacji powyższego celu mieszczą się również zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są one omówione w odrębnym punkcie przedmiotowego sprawozdania dotyczącym realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 2

Zbudowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej

Pieczą zastępczą to sprawowanie opieki i wychowywanie dziecka, którego rodzice nie mogą wywiązać się z tego obowiązku. Dziecko jest umieszczane w pieczy zastępczej do momentu, kiedy w jego domu rodzinnym zaistnieją warunki umożliwiające prawidłową opiekę nad nim i wychowywanie go. Podczas pobytu dziecka w zastępczej opiece pracuje

się z rodziną nad stworzeniem w niej warunków umożliwiających powrót dziecka. Jeżeli powrót dziecka do rodziny jest niemożliwy, podejmuje się działania celem umieszczenia dziecka w rodzinie przysposabiającej. Gdy także przysposobienie nie jest możliwe, opiekę i wychowanie zapewnia się dziecku w rodzinie zastępczej. Rodziny zastępcze dzieli się na: spokrewnione, niezawodowe bądź zawodowe. Szczegółowo zakres tej tematyki został omówiony w sprawozdaniu z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, stanowiącym załącznik do niniejszej informacji.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pierwszeństwo przed umieszczeniem dziecka w instytucjonalnych formach pieczy ma forma rodzinna.

Są jednak sytuacje, w których nie można zapewnić dziecku możliwości wzrastania w rodzinie zastępczej, alternatywą staje się wówczas piecza instytucjonalna, czyli placówka opiekuńczo – wychowawcza. Tego typu jednostka jest prowadzona na zlecenie Powiatu Radomskiego przez Caritas Diecezji Radomskiej.

Dom Matki i Dziecka w Jasieńcu Iłżeckim Dolnym.

Dom Matki i Dziecka w Jasieńcu Iłżeckim Dolnym z filią w Starachowicach, zapewnia całodobową opiekę, wychowanie i pomoc wychowankom placówki opiekuńczo - wychowawczej, typu socjalizacyjnego, w ramach realizacji zadania finansowego przez Powiat Radomski pn. „Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom przez organizowanie i prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej /Dom Dziecka/” określonego w umowie nr 5/2019 z dn. 10 stycznia 2019 r.

Struktura organizacyjna DMiDz wyodrębnia trzy domki, tj. Domek 1 weekendowy i Domek 2 dzienny (umiejscowione w Jasieńcu) oraz Domek w Starachowicach (filia zlokalizowana w Starachowicach). W pierwszych dwóch domkach może przebywać po 15 wychowanków, natomiast w filii w Starachowicach – 14-ro. W placówce bezpośrednio proces opiekuńczo-wychowawczy koordynowany jest przez 2 starszych-wychowawców. W filii w Starachowicach znajduje się domek usamodzielnienia. Sukcesywnie z chwilą pojawienia się wolnego miejsca, pełnoletni wychowankowie kierowani są do filii, gdzie wiodącym celem procesu opiekuńczo-wychowawczego jest proces usamodzielnienia, wspierany przez powołanego koordynatora grupy usamodzielnienia.

Działalność placówki opiera się na zapewnieniu całodobowej opieki i wychowania dla 44 wychowanków (w tym 30 dzieci w Jasieńcu i 14-ro w Starachowicach), z powiatu radomskiego, warszawsko – zachodniego i miasta Radom. Na terenie placówki odbywają się różnego rodzaju zajęcia edukacyjne, rozwojowe, specjalistyczne oraz działania zmierzające do usamodzielnienia, realizowane indywidualnie lub grupowo, w zależności od potrzeb, możliwości i zainteresowań dzieci. W placówce prowadzone są także działania zaplanowane dla rodziców i stała współpraca z osobami i instytucjami, działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Do Domu przybywają dzieci po przejściach, często z olbrzymim bagażem trudnych doświadczeń, mocno „poranione”, całkowicie lub częściowo pozbawione opieki rodzicielskiej, które z różnych przyczyn nie mogą przebywać w rodzinie naturalnej i dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej. W miarę możliwości podopieczni mają warunki zbliżone do domowych, rodzinnych, począwszy od kwestii bytowych – pokój, łóżko, biurko, po pomoc psychologiczną, intelektualną, ale przede wszystkim okazywane uczucie, zrozumienie i miłość, której często zabrakło w ich domach rodzinnych. Zadaniem kadry opiekuńczo – wychowawczej jest wspieranie podopiecznych w ich życiowych trudach, nauczenie jak załatwiać różne sprawy w instytucjach, motywowanie podopiecznych do nauki, pomaganie w rozwijaniu zdolności i pasji.

Wychowawcy i specjaliści zatrudnieni w placówce stale poszerzają swoją wiedzę, poprzez uczestnictwo w licznych konferencjach i szkoleniach, co potwierdzone jest zaświadczeniami szkoleniowymi.

Od początku stycznia do grudnia 2019 r. w placówce przebywało łącznie **50** wychowanków, w tym:

- 31 wychowanków z terenu powiatu radomskiego
- 15 wychowanków z terenu powiatu warszawsko-zachodniego
- 4 wychowanków z terenu Miasta Radom.

W placówce opiekuńczo – wychowawczej oferowane są podopiecznym różne formy wsparcia, umożliwiające powrót dziecka do domu rodzinnego, umieszczenie go w rodzinie zastępczej, adopcyjnej bądź ukierunkowane na pomoc przy usamodzielnianiu się w dorosłym życiu. Pomoc udzielana jest poprzez oddziaływania wielopłaszczyznowe, m.in. pracę opiekuńczo – wychowawczą, rehabilitacyjną, terapeutyczną oraz pracę z rodzinami. Ocena sytuacji dziecka, omówienie i ustalenie metod pracy z dzieckiem i rodziną odbywa się podczas posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny dziecka. W 2019 r. było ich - 10.

W trosce o prawidłowy, wszechstronny rozwój wychowanków, z uwzględnieniem zapewnienia szeroko urozmaiconego czasu wolnego, placówka organizuje dla wychowanków różnorodne i atrakcyjne zajęcia: wycieczki, wyjazdy. Towarzyszy także wychowankom w tak ważnym przyjęciu Sakramentów, tj.: Komunia Św., Rocznicą I Komunii Św., Bierzmowanie. Kulturuje tradycję, poprzez wspólne świętowanie urodzin, celebrowanie takich ważnych wydarzeń, jak: tłusty czwartek, „jajeczko” – święta wielkanocne, uroczystość Bożego Ciała, dzień dziecka, majówka, dzień chłopaka, dzień Papieski, zabawa andrzejkowa, mikołajki, wieczerza wigilijna, sylwester, itp.

W 2019r. wychowankowie uczestniczyli w zorganizowanych przez placówkę wyjazdach: w Jubileuszowym XXV Ogólnopolskim Turnieju Domów Dziecka w Halowej Piłce Nożnej im. Kazimierza Deyny zorganizowanym w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Warszawie; w warsztatach odbywających się w siedzibie FabLabpowered by Orange w Warszawie; w dwukrotnym wyjeździe do Studia ATM, gdzie brali udział w telewizyjnym

odcinku programu „The Voice of Poland” jako część widowni; w wypoczynku letnim w formie kolonii letniej w Międzyzdrojach; w IV Ogólnopolskim Turnieju Piłki Ręcznej Domów Dziecka w Warszawie; w wycieczce stypendystów programu „Skrzydła” do Warszawy, wizyta w siedzibie firmy Generali; w rejsie flotylowym na Zalewie Szczecińskim pod banderą „Sprawni niepełnosprawni Żeglarze”.

Dążąc do wszechstronnego rozwijania umiejętności i pasji, placówka angażuje wychowanków do udziału w różnych projektach, konkursach. Podopieczni udział wzięli w: XI edycji konkursu na kartkę świąteczną organizowanym przez Urząd Wojewódzki w Warszawie, wychowankowie otrzymali dwa wyróżnienia – nagrody wręczał sam Wicewojewoda Artur Standowicz; w realizowanym projekcie pn. „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym”; w pikniku integracyjnym dla osób bezdomnych; w Ognisku muzycznym w Wąchocku; w IX Festiwalu Piosenki Turystycznej dla Osób Niepełnosprawnych w Marculach – jeden z naszych wychowanków zdobył III nagrodę w kategorii solowej; w konkursie plastycznym Fundacji „Red is Bad”, dziesięcioro dzieci otrzymało wyróżnienia; w II Memoriale Sportowym im św. Jana Pawła II, którego celem było uzyskanie dystansu 9665 długości w pływaniu i bieganiu, co symbolizuje czas trwania pontyfikatu naszego papieża; w projekcie Douglas Beauty-Street – dwie wychowanki rozwijały swoje umiejętności w sztuce makijażu; w akcji „Podaruj dzieciom zdrowy uśmiech” – dzięki czemu wychowankowie otrzymali duży zapas szczoteczek i past do zębów; w II edycji programu „Ubrania od serca” Towarzystwa Nasz Dom we współpracy z Firmą Procter&Gamble i marką Vizir organizowanej w ramach Funduszu Grantowego im. Janusza Korczaka – wychowankowie otrzymali po 200 zł na samodzielne zakupy; w programie „Skrzydła” – swoje uzdolnienia rozwijało dwóch wychowanków, jedno z dzieci „szlifowało” swój talent gry na skrzypcach, drugie wyjechało na obóz sportowy odbywający się w Spale; w programie „Uniwersytet Sukcesu” w Warszawie – akademia blogerki; w IV Charytatywnym Biegu Mikołajkowym w Hucie, jedna z wychowanek uczestniczyła w nagraniu do filmu pt. „Nie pozwól mi odejść”, nagrywanym na zlecenie Redakcji Katolickiej TVP, przedstawienie „Opowieść Wigilijna” oraz przedstawicieli zaprzyjaźnionych firm (Polkomtel, Precision Machine Parts Poland Sp. z o.o.).

Najpilniejsze potrzeby na rok 2020:

- 1.** Kanapa narożna do salonu – 3000zł – 3500zł
- 2.** Meble do salonu – 2500zł
- 3.** 6 łóżek piętrowych – 1500zł za sztukę razem 9000zł
- 4.** 3 tapczany – 1000zł za sztukę razem 3000zł
- 5.** Płyta indukcyjna – 1000zł
- 6.** Komody młodzieżowe – 2szt – 700zł za sztukę razem 1400zł

7. Drzwi pokojowe szt. 2 – 250zł za sztukę razem 500zł
8. Naprawa kostki przy studzience ściekowej w filii w Starachowicach – 1500zł
9. Lodówka – naprawa 1200zł, ewentualnie zakup nowej 2200zł
10. Patelnia elektryczna do kuchni – 4 600 zł
11. Kuchenka mikrofalowa – 450 zł
12. Koszty, związane z oczyszczalnią ścieków - zakup nowej pompy + koszty montażu i naprawy oczyszczalni ścieków - 3800zł
13. Techniczne przeglądy oczyszczalni ścieków – 3500zł (wykonywane 2 razy w roku)
14. Zakup telefonu komórkowego służbowego – 1000zł
15. Zakup i montaż wyłącznika przeciwpożarowego
Cena wyłącznika przeciwpożarowego z osprzętem wraz z montażem – 3 100zł
16. Naprawa ogrodzenia posesji – 6000 zł.

W ramach zadania: Zbudowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum prowadzi również rejestr osób pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz kandydatów do pełnienia w/wymienionych funkcji. Dane z Rejestrów, stosownie do potrzeb są przekazywane sądom.

Cel strategiczny 3

Wsparcie środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym - aktywizacja i integracja

Wsparcie społeczne to pomoc dostępna jednostce w sytuacjach trudnych. Zachowania pomocne w zaspokajaniu potrzeb w trudnych sytuacjach oferowane przez osoby znaczące i grupy odniesienia danej osoby.

W ujęciu funkcjonalnym wsparciem społecznym nazywamy taki rodzaj interakcji społecznych, które zostają podjęte przez jednego lub obu (udzielającego wsparcia i odbierającego go) uczestników w sytuacji problemowej, trudnej, stresowej czy krytycznej. Osobami wymagającymi wsparcia są np. osoby starsze, niepełnosprawne, odczuwające w codziennym funkcjonowaniu wiele ograniczeń wynikających z dysfunkcji fizycznych i psychicznych.

W sytuacji, gdy osoby te nie mają możliwości funkcjonowania w naturalnym środowisku, a wymagają całodobowej opieki, której nie można zapewnić w miejscu zamieszkania mają możliwość skorzystania z pobytu w domu pomocy społecznej. W powiecie radomskim oferta w tym zakresie jest dostosowana do osób z różnym rodzajem niepełnosprawności: przewlekłe psychicznie chorych, przewlekłe somatycznie chorych, dorosłych i dzieci niepełnosprawnych intelektualnie. Wszystkie jednostki posiadają zezwolenia bezterminowe na prowadzenie swojej działalności, wydane na podstawie decyzji Wojewody

Mazowieckiego, gdyż spełniają wszystkie obowiązujące w przepisach prawnych standardy usług.

Zadania mające na celu podnoszenie jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną realizuje **Dom Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach**.

Dom Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach przeznaczony jest dla **130** mieszkanek. Obecnie przebywa w nim **130** mieszkanek ze zróżnicowanym stopniem niepełnosprawności intelektualnej i fizycznej, w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Zakres wiekowy mieszkanek przedstawia się następująco:

- wiek 20 lat do 40 lat - 13 mieszkanek,
- wiek 40 lat do 60 lat – 68 mieszkanek,
- wiek powyżej 60 lat – 49 mieszkanek.

Dom świadcząc usługi podopiecznym uwzględnia ich indywidualne potrzeby i możliwości, dążąc jednocześnie do podnoszenia jakości realizowanych przez DPS usług.

Podopieczne objęte są zajęciami rehabilitacji społecznej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014r. Zajęciami rehabilitacji społecznej objęte są wszystkie mieszkanki. W sposób ciągły podejmowane są działania ukierunkowane na doskonalenie metod pracy terapeutycznej. Zajęcia rehabilitacji społecznej ukierunkowane są na rozwijanie umiejętności współpracy w grupie oraz kształtowanie nowych umiejętności praktycznych, przydatnych w codziennym funkcjonowaniu Mieszkanek. Metody i formy zajęć dostosowywane są do indywidualnych potrzeb i możliwości każdej Mieszkanki.

W organizowaniu życia Mieszkanek personel uwzględnia, w szczególności: podmiotowe traktowanie i respektowanie praw, możliwość posiadania drobnych przedmiotów i miejsca na ich przechowywanie, zapewnienie możliwości korzystania z własnej przestrzeni życiowej pod kątem jej zagospodarowania, zapewnienie możliwości zmiany miejsca pobytu ciągu dnia w związku z uczestnictwem w różnych formach aktywności, zapewnienie aktywizacji (terapia zajęciowa, zajęcia muzyczne, projekcje filmów, rehabilitacja, terapia poprzez pracę (forma nie obowiązkowa), imprezy kulturalne i turystyczne).

Personel w swojej pracy wspierany jest przez wolontariuszy. W roku 2019 Wolontariat świadczyło 12 osób.

Zajęcia prowadzone z Mieszkankami oraz zróżnicowane metody pracy terapeutycznej mają na celu redukcję zachowań agresywnych.

Pracownicy podnoszą kwalifikacje zawodowe, korzystając z różnych form kształcenia. Ustawicznie prowadzone szkolenia dla pracowników Domu powodują, że opieka sprawowana nad Mieszkankami osiąga coraz wyższy poziom.

Biorąc pod uwagę wymagania jakie stawia się placówce, dotyczące utrzymania standardów można stwierdzić, iż poziom świadczonych usług jest zgodny ze standardami

określonymi przepisami prawa i normami etycznymi. Dotyczy to zarówno warunków lokalowych, wyposażenia, realizowanych usług i postaw zatrudnionej kadry. Niezależnie od tego naszym celem jest dalsze dążenie do podnoszenia jakości świadczonych usług, (zarówno w ich aspekcie przedmiotowym, jak i podmiotowym, metodach oraz formach). W części pokoi mieszkalnych wykonano malowanie, zmieniono wystrój tych pomieszczeń, przez co poprawie uległy aspekty estetyki i komfortu życia Mieszkanek.

W jednostce sukcesywnie prowadzone są również prace remontowe i konserwacyjne mające na celu utrzymanie właściwego stanu technicznego obiektu. *I. Zakres prac remontowych i konserwacyjnych wykonanych w 2019 roku obejmował:*

1. remont łazienki ogólnej w bloku I , II piętro po awarii wodnej;
2. remont sprzętu sprząającego;
3. remont zmywarki;
4. remont urządzeń biurowych;
5. wykonanie drugiego punktu czerpalnego wody zimnej i ciepłej w magazynie spożywczym jaj,;
6. remont pieca konwekcyjnego;
7. remonty urządzeń pralniczych;
8. remont silnika elektrycznego dźwigu osobowego;
9. remont drzwi szybowych i kabinowych w dźwigu osobowym oraz remont napędu dźwigu towarowego,
10. remont przepompowni nieczystości płynnych wymiana pomp rozdrabniających,

Zrealizowano zadanie inwestycyjne pn. „Modernizacja kotłowni w DPS Krzyżanowice” opiewające na kwotę 573.921,52zł (wycofano z eksploatacji kotły grzewcze po 25 latach ich funkcjonowania pracowały w trybie awaryjnym) .

Zrealizowane remonty i konserwacje mają wpływ na właściwe funkcjonowanie urządzeń technicznych, a tym samym wydłużenie okresów ich użytkowania; podnoszą poziom bezpieczeństwa pracy na stanowiskach i wpływają na poprawę warunków sanitarnych, a tym samym umożliwiają utrzymanie standardu usług świadczonych przez DPS na odpowiednim poziomie.

Dom ustawicznie dąży do integracji mieszanek z lokalną społecznością. Personel, uwzględniając potencjał intelektualny podopiecznych i potrzebę utrzymywania kontaktu z otoczeniem zewnętrznym, podejmuje starania o utrwalanie istniejących i kreowanie nowych związków placówki i jej Mieszkanek z organizacjami i innymi placówkami w regionie. Szczególnego znaczenia nabiera współpraca ze publiczną Szkołą Podstawową w Krzyżanowicach, Domem Kultury w Iłży, Centrum Edukacji Przyrodniczej Nadleśnictwa Marcule, Biblioteką Publiczną w Iłży.

Mieszkanek okazjonalnie spotykają się z mieszkańcami innych Domów Pomocy Społecznej (Wierzbica, Jedlanka, Lipsko), uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej

w Jedlance Starej, Pionkach oraz Środowiskowego Domu Samopomocy w Jedlance i Środowiskowego Domem Samopomocy w Podkońcach. Zawiązują przyjaźnie, wymieniają korespondencję, mają możliwość kontaktów telefonicznych, kontaktują się również przez media społecznościowe.

Proces integracji mieszkank ze środowiskiem lokalnym wzmacniają, aktywnie uczestniczące w życiu kulturalnym, zespół „Tan – Ton”, grupa teatralna „Eksperyment” i sekcja sportowa. Nasz Dom jest stałym uczestnikiem Przeglądów Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych, na których Mieszkanek zdobywają nagrody indywidualne i zespołowe.

Mieszkanek integrują się ze społecznością lokalną również poprzez inne formy, takie jak wyjścia do kina, na wystawy, lokalne imprezy kulturalne, na lody, zakupy, basen itp.

W 2019 r. Mieszkanek Domu uczestniczyły w następujących imprezach: Zabawa karnawałowa – Publiczna Szkoła Podstawowa w Radomiu (7 Mieszkanek); Jasełka – (występ -8 Mieszkanek) uczestniczyły wszystkie chętne Mieszkanek Domu; Zabawa Karnawałowa - uczestniczyły wszystkie chętne Mieszkanek Domu; Zabawa choinkowo – walentynkowa – w DPS Lipsko (7 Mieszkanek); Zabawa karnawałowa – DPS Jedlanka – (6 Mieszkanek); Zabawa karnawałowa Mok w Pionkach (7 Mieszkanek); Przedstawienie z okazji Dnia Kobiet - uczestniczyły wszystkie chętne Mieszkanek Domu; Spotkanie z poezją ŚDS Jedlanka (4 mieszkanki); Topienie Marzanny (9 Mieszkanek); Tradycje Wielkanocne – WTZ Pionki (6 Mieszkanek); Kiermasz Wielkanocny w Iłży (5 Mieszkanek); Turniej rycerski w Iłży (24 Mieszkanek); Piknik Majowy – Marcule (7 Mieszkanek); XXXIII Dni Leśmianowskie – Iłża (13 Mieszkanek); Teatr lalek „Tomcio”; Piknik integracyjny w Marculach (51 Mieszkanek); Zawody Sportowe „Każdy jest zwycięzcą” – Pionki (7 Mieszkanek); Festiwal Kulinaryny smaki Iłży (13 Mieszkanek); Iłżeckie Dni kultury (13 Mieszkanek); Piknik Rodzinny w Szkole Podstawowej w Krzyżanowicach – (7 Mieszkanek); Festiwal Piosenki Turystycznej – Marcule (19 Mieszkanek); Impreza zorganizowana przez ŚDS Jedlanka (5 Mieszkanek); Dzień Rodziny Wierzbica - (7 Mieszkanek); Poplenerowa wystawa plastyczna w Domu Kultury w Iłży (6 Mieszkanek); Impreza rekreacyjna – wycieczka do Iłży (6 Mieszkanek); Jarmark sztuki ludowej w Iłży (13 Mieszkanek); Wycieczka do Iłży – (7 Mieszkanek); Spotkanie rodzinne w DPS Jedlanka (6 Mieszkanek); Wycieczka Zakopane (36 Mieszkanek); Piknik Letnie muzykowanie (50 Mieszkanek); Pożegnania lata – w naszym DPS (większość Mieszkanek); Inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu III Wieku (8 Mieszkanek); „Noc bibliotek” (9 Mieszkanek); XVII Regionalna Spartakiada Integracyjna Skaryszew (7 Mieszkanek); Konkurs Tańca w rytmie salsy –Iłża (17 Mieszkanek); Memoriał Papieski, Radom (7 Mieszkanek); Mazowsze w sercu Wolnej Niepodległej – Dom Kultury w Iłży (14 Mieszkanek); Dzień Pracownika Socjalnego; Zabawa andrzejkowa w naszym DPS; Zabawa andrzejkowa w zaprzyjaźnionych domach – Lipsko; Wierzbica; Jarmark Bożonarodzeniowy, Iłża;

Mikołajki.; Powiatowy Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych, DK w Iłży; Wigilia w DPS Krzyżanowice.; „Spotkanie opłatkowe”- Seminarium Duchowne, Radom;

W planie na rok 2020 ujęto:

1. Opracowanie dokumentacji technicznej i kosztorysowej na termomodernizację poddasza bloku I (dokumentacja jest niezbędna do określenia wartości termomodernizacji). Szacowany koszt opracowania dokumentacji to kwota 7 000,00 zł.

Najpilniejsze potrzeby na rok 2020:

1. Wymiana pionów instalacji c.o. w 6-ciu łazienkach bl. II. Szacowany koszt to kwota 9 800,00 zł.;
2. Doposażenie ciągu żywieniowego w profesjonalne wyposażenie tj. urządzenia chłodnicze. Szacowany koszt to kwota 7 800,00 zł.;
3. Montaż urządzeń klimatyzacyjnych w pomieszczeniu kuchni głównej w celu obniżenia temperatury na stanowiskach pracy. Potrzeba taka wynikała po otrzymaniu sprawozdania z badań mikroklimatu w kuchni na zalecenie Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej w Warszawie. Szacowany koszt 6 765,00 zł.;
4. Montaż urządzeń klimatyzacyjnych w 2-ch pokojach mieszkalnych bl. II u osób leżących. Koszt wyceny to kwota 8 241,00 zł.;
5. Opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej na wydzielenie stref pożarowych w blokach mieszkalnych i uzgodnienie z rzeczoznawcą ds. pożarowym. 1 100,00zł.;
6. Wykonanie prac budowlanych pn. „Wydzielenie stref pożarowych na drogach ewakuacyjnych w blokach mieszkalnych ścianami EI 30 oraz montaż drzwi ppoż. w bloku II”. Wartość szacunkowa 38 200,00zł.;
7. Doposażenie w urządzenia informatyczne i meble biurowe – Pok. 102 (prac. Socjalny) – na kwotę 9.700,00 zł.;
8. Adaptacja 2 -ch pomieszczeń na Sale terapeutyczne i wyposażenie tych sal na kwotę 13.500,00 zł.;
9. Montaż rolet na kwotę 816.00 zł. (Gabinet zabiegowe Bl. I i Bl. II; pokoje mieszkalne; sale terapeutyczne);
10. Doposażenie w telewizory – 3 szt. na kwotę 5.200,00 zł.;
11. Położenie tarketu (podłoga w 2-ch pokojach; korytarz) na kwotę na 12.000,00 zł.;
12. Zakup podnośnika transportowo-kąpielowego – 3.900,00zł.;
13. Zakup łóżka medyczno-rehabilitacyjnego (3-funkcyjne, elektryczne) – 3.500,00zł.

Zadania mające na celu podnoszenie jakości życia osób przewlekle psychicznie chorych zapewnia **Dom Pomocy Społecznej w Jedlance.**

Placówka stwarza mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia zapewniając całodobową opiekę oraz zaspokajając niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze i wspomagające w formach i zakresie wynikającym z indywidualnych potrzeb wszystkich podopiecznych.

Dom Pomocy Społecznej w Jedlance jest przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych. Dom jest placówką stałego pobytu, dysponuje **140** miejscami przeznaczonymi dla mężczyzn i kobiet. W Domu przebywają również osoby z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej, skierowane do DPS przed 22.12.2008 r.

Dom świadczy podstawowe usługi zgodnie ze standardem.

- usługi bytowe – zapewnienie optymalnych warunków życiowych
- usługi opiekuńczo-zdrowotne – zapewnienie całodobowej opieki medycznej, rehabilitacyjnej oraz opiekuńczej
- usługi wspomagające – zapewnienie indywidualnego rozwoju, usamodzielnianie i aktywizowanie.

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Jedlance zamieszkują w pokojach 1, 2 i 3 osobowych, które są dostosowane dla osób niepełnosprawnych.

Mieszkańcy mogą rozwijać swoją osobowość i zainteresowania poprzez uczestniczenie w różnych formach terapii zajęciowej dostosowanych do możliwości psychofizycznych.

Dom posiada pracownię kulinarną, dziewiarską, plastyczną, muzyczną oraz pracownię komputerową.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w Domu Pomocy Społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do DPS.

Decyzję o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej wydaje Starosta Powiatu Radomskiego. Pobyt w w/w placówce jest odpłatny. Koszt utrzymania obowiązujący od dnia 1 kwietnia 2019 r. wynosi **3.529,- zł.**

W 2019 r. średnioroczne wykorzystanie miejsc wynosiło **141.**

Na dzień 31.12.2019 r. Dom zamieszkiwało 50 osób niepełnosprawnych intelektualnie i 90 osób chorych psychicznie.

W 2019 roku na terenie placówki zorganizowano 8 spotkań mających na celu wzajemną integrację mieszkańców Domu. Co roku organizowane są spotkania rodzinne, w 2019 roku po raz XIII świętowaliśmy Festyn Rodzinny „ Nie ma jak Rodzina ”. Na zaproszonych gości i wszystkich uczestników imprezy czekało wiele niespodzianek i atrakcji. W okresie od 04.10 do 17.10.2019 roku Mieszkańcy wzięli udział w Turnusie Rehabilitacyjny w Kołobrzegu. Dodatkowo mieszkańcy uczestniczą w wyjazdach integracyjnych, zabawach, wycieczkach, imprezach organizowanych przez szkoły i Gminny Ośrodek Kultury w Jedlińsku oraz różnych spotkaniach, mających na celu integrowanie naszych podopiecznych ze środowiskiem lokalnym oraz mieszkańcami innych placówek.

Jedyną zmianą, która nastąpiła w omawianym okresie była zmiana na stanowisku Dyrektora Placówki. Od dnia 29 maja ubiegłego roku pełniącym obowiązki Dyrektora DPS jest pan Jacek Kowalski.

Wykonane w 2019 roku wydatki bieżące wynosiły 5.853.391,72 zł i były niższe od zaplanowanych. Dochody uzyskano w kwocie wyższej od planowanych na rok 2019. Wysokość zrealizowanych dochodów wynosiła 3.718.953,59 zł.

W planie finansowym Domu na rok 2019 zaplanowano kontynuację zadania inwestycyjnego pn „Wykonanie przyłącza gazowego wraz z projektem w DPS Jedlanka”. Na ten cel zaplanowano kwotę 25.500,00 zł. Środki nie zostały jednak wydatkowane, ponieważ PSG nie rozpoczęła jeszcze budowy przyłącza gazowego. Przebudowa wewnętrznej instalacji gazowej oraz przebrojenie urządzeń będą zbyt kosztowne jeśli PSG nie rozpocznie budowy sieci gazowej. Środki przesunięto na rok 2020 oraz zwiększono wartość kosztorysową inwestycji do kwoty 138.320,00 zł w związku z rosnącymi cenami materiałów, usług i robocizny.

Jedną z najpilniejszych potrzeb Domu Pomocy jest w chwili obecnej zwiększenie zatrudnienia w grupie pielęgniarek. Wciąż brakuje osób chętnych do zatrudnienia na tym stanowisku, ponieważ osoby z wykształceniem pielęgniarskim znajdują lepiej płatną pracę w szpitalach lub przychodniach. Na dzień 31.12.2019 r. w DPS zatrudnionych było 12 osób z wykształceniem pielęgniarskim (8,75 etatu). Jest to liczba niewystarczająca, tym bardziej, że troje pracowników zgłosiło chęć rozwiązania stosunku pracy.

Jeśli uda się znaleźć osoby chętne na zatrudnienie w ramach umów zlecenia, wrócimy do tej formy zatrudnienia, aby zapewnić bezpieczeństwo naszym mieszkańcom.

Kolejną istotną potrzebą DPS jest zrealizowanie zaleceń pokontrolnych Straży Pożarnej. Koszty związane z tymi działaniami będą bardzo wysokie, ponieważ musimy zmodernizować istniejące systemy przeciwpożarowe lub wykonać całkiem nowe – dostosować obiekty DPS do aktualnie obowiązujących standardów ochrony przeciwpożarowej. Przewidywany koszt wykonania tych robót wynosi około 400.000,00 zł.

W projekcie planu budżetu na rok 2020 ujęto zadanie polegające na remoncie elewacji zewnętrznej budynku mieszkalnego Oddział II. Przegląd budowlany wykazał, iż konieczny jest kompleksowy remont elewacji tego obiektu.

Tynk na elewacji budynku jest w złym stanie technicznym, występują w nim liczne ubytki i spękania, a elewację porastają glony i grzyby. Aby zapobiec dalszemu niszczeniu elewacji należy ją oczyścić i zabezpieczyć, uzupełnić ubytki tynku oraz pomalować.

Przewidywany koszt robót remontowych wynosi 99.632,00 zł.

Zadania mające na celu podnoszenie jakości życia osób starszych, samotnych, przewlekle somatycznie chorych wykonuje **Dom Pomocy Społecznej w Wierzbicy.**

Są one realizowane poprzez zapewnienie pensjonariuszom godnych warunków życia, stosowanie odpowiednich metod pracy socjalnej, różnych form aktywizacji, świadczenie na co dzień pomocy w pokonywaniu trudności, spowodowanych sytuacją życiową i stanem zdrowia.

Dom Pomocy Społecznej w Wierzbicy to jednostka przeznaczona dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie /**88** miejsc/, przy ul. Sienkiewicza 37, jak również oddział dla osób przewlekle somatycznie chorych /**38** miejsc/ przy ul. Partyzantów 3. Łącznie liczba mieszkańców na dzień 31.12.2019 r. wynosi **123** osób, w tym **57** osób na tzw. „nowych zasadach”.

Średni miesięczny koszt utrzymania 1 mieszkańca na rok 2018- **3.500,00 zł.**

W roku 2019 kontynuowano prace, mające na celu podniesienie standardu usług w jednostce, komfortu życia mieszkańców, jak również warunków pracy personelu.

W tym celu wykonano:

- modernizację kotłowni olejowej w DPS ul. Sienkiewicza 37 – wartość zadania 365.187,00 zł
- zakup kotła warzelnego elektrycznego - wartość 12.649,32 zł
- zakup pralnicowirówki – wartość 53.997,00 zł
- remont pomieszczeń w DPS ul. Partyzantów 3, wartość zadania – 95.649,43 zł
- naprawę wykładzin podłogowych w DPS ul. Sienkiewicza 37, wartość zadania - 12.799,95 zł
- montaż p.pożarowego wyłącznika prądu na budynku DPS ul. Sienkiewicza 37, wartość zadania – 27.027,00 zł
- naprawę dachu na budynku DPS ul. Partyzantów 3, wartość zadania – 9.500,00 zł,
- malowanie klatki schodowej DPS ul. Partyzantów 3, wartość zadania – 9.500,00 zł,
- remont bramy wjazdowej ul. Partyzantów 3, wartość zadania – 6.980,00 zł,

oraz zakupiono:

- meble (tapczany, szafy, szafki nocne) - wartość – 27.317,07 zł
- szafa chłodnicza - wartość - 4.965,01 zł
- kuchnia elektryczna z piekarnikiem - wartość - 8.290,90 zł
- kołdry, poduszki, prześcieradła – wartość – 8.315,80 zł

- krajalnica wartość – 2.837,00 zł.

Najpilniejsze potrzeby na rok 2020:

- modernizacja kotłowni z olejowej na gazową w DPS ul. Partyzantów 3 – wartość zadania 170.000,00 zł
- malowanie korytarza i pomieszczeń mieszkalnych I piętra i pokoi mieszkalnych na I piętrze DPS ul. Sienkiewicza 37 - wartość zadania 45.000,00zł
- remont łazienek i WC w DPS ul. Sienkiewicza 37 (łazienka III piętro, WC III piętro oraz 2 WC na parterze) - wartość zadania 135.000,00 zł

Świadczone w placówce usługi uwzględniają indywidualne potrzeby mieszkańców, którzy dzięki oferowanej terapii zajęciowej, rehabilitacji, integracji ze środowiskiem lokalnym poprawiają swoją kondycję fizyczną i psychiczną, czują się potrzebni, odzyskują poczucie własnej wartości.

Do ważniejszych wydarzeń z życia placówki zaliczyć należy imprezy zorganizowane na terenie Domu, takie jak: kolędowanie w DPS w Wierzbicy, z udziałem dziewcząt z MOW w Wierzbicy, zabawa karnawałowa z udziałem Domów: , Radom ul. Zofii Holszańskiej, DPS ul. Partyzantów 3, Festyn Rodzinny z udziałem pensjonariuszy naszego Domu i ich rodzin z udziałem zaprzyjaźnionych Domów w Jedlance, Krzyżanowicach, ŚDS w Jedlance , MOW w Wierzbicy, Grill, zabawa Andrzejkowa z udziałem Domów Jedlanka, Krzyżanowice, Radom ul. Zofii Holszańskiej i wigilia.

W 2019 roku odbyły się również liczne imprezy tzw. wyjazdowe: konkurs Muzyczne Anioły w Radomiu, zabawa karnawałowa w DPS w Jedlance, „Albertiana” eliminacje regionalne w Zgierzu, warsztaty ceramiczne w Orońsku, udział w Tradycjach Wielkanocnych w Pionkach – wystawa prac, spotkanie z poezją w ŚDS w Jedlance, udział w Radomskich Dniach Godności, udział w „Pikniku Majowym” w Marculach, udział i prezentacja muzyki filmowej i serialowej w Marculach, udział w rajdzie po Górach Świętokrzyskich, zawody sportowe w Pionkach, wyjazd na basen do Radomia, wyjazd do kina do Radomia wraz z wyjściem na pizzę, wycieczka do Warszawy, wycieczka 4 dniowa do Zakopanego, wycieczka 2 dniowa do Łodzi na Festiwal Sztuk Wszelakich - prezentacja prac, XI spartakiada w Kałkowie, II memoriał sportowy w Radomiu, festyn rodzinny w DPS Jedlance, turniej tenisa stołowego w Gródku, zakończenie lata w Marculach, IV konkurs taneczny w Iłży oraz zabawa andrzejkowa w Krzyżanowicach.

Podkreślić należy, że realizacja zadań statutowych, zarówno w sferze merytorycznej, jak i finansowo – gospodarczej we wszystkich domach pomocy społecznej przebiegała prawidłowo.

Formą dziennego wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest **Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlance**. Podstawowym celem jego działalności jest wzrost jakości życia oraz oparcie społeczne dla osób, które mają trudności z kształtowaniem swoich relacji ze środowiskiem. Zadaniem Domu jest przede wszystkim podtrzymanie i rozwój umiejętności uczestników, które są niezbędne do ich funkcjonowania w środowisku. Dom zapewnia im zatem wsparcie społeczne, uczy samodzielności, wiary we własną możliwość, umożliwia integrację społeczną (w zależności od faktycznych potrzeb).

Dom ma zasięg lokalny i obejmuje mieszkańców z powiatu radomskiego z terenu gmin: Jedlińsk, Jastrzębia, Przytyk oraz Zakrzew. Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlance jest czynny 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. ŚDS jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób wykazujących zaburzenia psychiczne i niepełnosprawność intelektualną - typu AB. Dysponuje **35** miejscami, w tym: **20** miejscami dla osób przewlekle psychicznie chorych (TYP A), **15** miejscami dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (TYP B). Finansowany jest z dotacji celowej Wojewody Mazowieckiego, na zadania zleczone z zakresu administracji rządowej. Kwoty dotacji ustalana jest na podstawie miesięcznych meldunków o wykorzystaniu miejsc w ŚDS, przekazywanych w systemie CAS. W 2019 r. dotacja wynosiła 250% kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej tj. 1753 zł na **jednego uczestnika**. W każdym miesiącu 2019 roku w zajęciach uczestniczył komplet uczestników, z czego 3 osoby (z niepełnosprawnościami sprzężonymi) objęte były programem kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Kwota dotacji na te osoby zwiększona jest na podstawie art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy i w 2019 roku wynosi 525 zł. Zatem wysokość dotacji ogółem na uczestnika ze sprzężonymi niepełnosprawnościami w roku 2019 wyniosła 2 278 zł.

W ramach działalności Ośrodka odbywają się również zajęcia klubowe, przeznaczone dla osób oczekujących na przyjęcie do domu (dni dla każdej osoby są uzgadniane indywidualnie). Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlance świadczy usługi transportowe własnym i wynajętym busem służącym do przewozu osób niepełnosprawnych, na podstawie ustalonego harmonogramu przywożenia i odwożenia uczestników. Dom umożliwia swoim uczestnikom spożywanie gorącego posiłku w ramach treningu kulinarnego. Uczestnicy samodzielnie, ale pod nadzorem instruktora terapii, przygotowują proste, ciepłe posiłki.

W Ośrodku działają cztery pracownie: rękodzieła artystycznego, kulinarna, plastyczna i informatyczna. Wszystkie pracownie wyposażone są w podstawowy sprzęt niezbędny do prowadzenia terapii. Uczestnictwo w zajęciach pozwala na osiągnięcie poprawy jakości życia, prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, rozwijanie indywidualnych zdolności.

W 2019 roku uczestnicy ŚDS brali udział w licznych imprezach i uroczystościach o zasięgu lokalnym i wojewódzkim: wyjazd do kina Helios w Radomiu na film pt.: „Miszmasz czyli Kogel - Mogel 3” oraz do McDonald’s, wyjazd do Biblioteki Publicznej w Jedlińsku na seans filmowy "Św. Faustyna", impreza karnawałowo- walentynkowa w ŚDS z zaproszonymi gośćmi z DPS Jedlanka, DPS Wierzbica, SDS Podkońce, WTZ Start Radom, wyjazd na imprezę karnawałową do ŚDS Podkońce, impreza z okazji Tłustego Czwartku, wyjazd na imprezę karnawałową do DPS Jedlanka, wewnętrzna impreza ostatekowa, wyjazd na zabawę karnawałową do Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach organizowaną przez Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Oddział Pionki, wyjazd na kusaki w Jedlińsku, widowisko plenerowe „Ścięcie Śmierci”, udział we Mszy św. w kościele w Jedlińsku z racji Środy Popielcowej, impreza z okazji Dnia Kobiet, pierwszy Dzień Wiosny –spacer i topienie Marzanny, III spotkanie z poezją – wierszem, fraszką i piosenką pt: „Poezja niejedno ma imię” z udziałem zaproszonych gości : WTZ z Jedlanki Starej, ŚDS z Podkońce, DPS z Jedlanki, DPS z Wierzbicy, DPS z Krzyżanowic, ŚDS z Pionek oraz gość specjalny Pan Leonard Weimann, wyjazd na XIV Tradycje Wielkanocne organizowane przez Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pionkach, wyjazd na Wojewódzki Turniej Bocci do Kielc, udział w uroczystym śniadaniu wielkanocnym w DPS Jedlanka, wyjazd do Szkoły Podstawowej w Bierwcach z Przedstawieniem Męki Pańskiej – „Księga Życia”, udział w gminnych obchodach Dni Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej w Publicznej Szkole Podstawowej im. Braci Andrzeja i Józefa Załuskich w Jedlance, udział we Mszy św. w kościele pw. św. Apostołów Piotra i Andrzeja w Jedlińsku, wyjazd do Pionek na Dni Godności, wyjazd do Gminnej Biblioteki w Jedlińsku na film pt: „Sufrażystka”, wyjazd do teatru w Radomiu na spektakl pt: „Ania z Zielonego Wzgórza” , galerii handlowej oraz do McDonald’s, udział we mszy świętej podczas obchodów Radomskich Dni Godności Osób Niepełnosprawnych, udział w Festynie Rekreacyjno – Sportowym na stadionie MOSIR w Radomiu podczas trzeciego dnia Radomskich Dni Godności Osób Niepełnosprawnych, warsztaty artystyczno-malarskie dla uczestników w Mazowieckim Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu, XI rajd na Raty po Górach Świętokrzyskich Kielce – Bieliny – Huta Szklana – Kielce , widowisko przedstawiane w ŚDS przez teatr obwoźny pt: „Bezpieczeństwo na drodze”, piknik w Nadleśnictwie Marcule, XIV Impreza Sportowa Osób Niepełnosprawnych „Każdy jest zwycięzcą swoich słabości, wyjazd na wystawę do Mazowieckiego Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu, wizyta Stowarzyszenia „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości” i Stowarzyszenia „Karuzela”, wyjście na lody do pobliskiego sklepu, wycieczka do Telewizji Polskiej S.A. oraz do Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, wyjazd na IX Festiwal Piosenki Turystycznej dla Osób Niepełnosprawnych „Piosenka serialowo – filmowa”, grill w ośrodku z zaproszonymi gośćmi z DPS w Wierzbicy, DPS w Jedlance oraz DPS w Krzyżanowicach, wyjazd do Gminnej Biblioteki Publicznej w Jedlińsku na seans filmowy pt. „Kariera Nikosia Dyzmy”, wyjazd do

McDonald's na hamburgery, wyjazd do Nadleśnictwa w Kozienicach na „Królewskie Źródła”, wyjazd na festyn rodzinny organizowany przez DPS w Wierzbicy, udział w konkursie XVII edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Sztuka Osób Niepełnosprawnych”, wakacyjna dyskoteka, wyjazd do kina Helios w Radomiu na film pt: „Król lew” oraz do McDonald's, integracyjny grill dla rodzin połączony z warsztatami artystycznymi dla rodziców, zwiedzanie wystawy w Muzeum Gombrowicza we Wsoli, grzybobranie z zaprzyjaźnionym DPS – em w Jedlance, warsztaty dla uczestników z doradcą zawodowym organizowane przy współpracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Filia w Radomiu, udział w Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Kałkowie – Godowie „Golgota Świętokrzyska 2019”, wyjazd do Gminnej Biblioteki Publicznej w Jedlińsku na Narodowe Czytanie „Polskie Nowele”, regaty kajakowe nad zalewem w Domaniowie -zabawy integracyjne, dyskoteka, rajd po Górach Świętokrzyskich”(sesja treningowa uczestników przed rajdem), wycieczka trzydniowa do Szczawnicy, spotkanie rodzinne „Nie ma jak rodzina” w DPS Jedlanka, udział w XVIII Mazowieckim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Środowiskowych Domów Samopomocy w Sochaczewie, wyjazd na spotkanie integracyjne „Każdy kocha dres”, wyjazd na piknik organizowany przez DPS Krzyżanowice w Nadleśnictwie Marcule, wyjazd na obchody 100 – lecia Szkoły Podstawowej w Jedlance, XVII Regionalna Spartakiada Osób Niepełnosprawnych Skaryszew 2019, wyjazd do Szkoły Podstawowej w Bierwcach na uroczyste otwarcie boiska wielofunkcyjnego, wyjazd na zawody Boccia do Kielc, wyjazd na IV Konkurs Taneczny Osób Niepełnosprawnych do Iłży pod hasłem „W rytmie salsa”, wyjazd na II Memoriał Sportowy Osób Niepełnosprawnych w Radomiu im. Św. Jana Pawła II, wyjazd do kina Helios w Radomiu na film „Czarownica 2”, do McDonald's, wyjazd do Warszawy na galę rozdania nagród w konkursie XVII edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Sztuka Osób Niepełnosprawnych”, zabawa andrzejkowa w Ośrodku z zaproszonymi gośćmi z DPS Jedlanka i WTZ Stara Jedlanka, wyjazd do Gminnego Centrum Kultury i Kultury Fizycznej w Jedlińsku na Dzień Seniora, wyjazd na zabawę andrzejkową do DPS Jedlanka, wyjazd do Warszawy na nagranie programu transmitowanego na żywo „Mam talent”, wyjazd do Warszawy na galę wręczenia nagród – „Mój Dom Mazowsze”, wyjazd na zabawę andrzejkową do DPS Wierzbica, wyjazd na zabawę andrzejkową połączoną z obchodami 20-lecia istnienia ŚDS Pionki, wyjazd na zabawę andrzejkową do DPS Krzyżanowice, impreza z okazji mikołajek, wręczenie przez Mikołaja paczek ufundowanych przez sponsorów, przedstawienie w ŚDS pt:„Święty Mikołaj – legendy i tradycje”– Bruno Zmarlicki – teatr objazdowy, uroczysta wigilia, wręczenie paczek świątecznych ufundowanych przez sponsora, udział w uroczystej wigilii w Publicznej Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Bierwcach, udział w uroczystej wigilii w Publicznej Szkole Podstawowej im. Andrzeja i Józefa Załuskich w Jedlance, udział w Jasełkach w PSP im. Jana Pawła II w Ludwikowie.

Najpilniejsze potrzeby na rok 2020:

LP.	Obiekt	Zakres prac remontowych	Termin prac	Wartość prac w zł.	Uzasadnienie
1.	Park w Jedlince	Usługi utrzymania parku: uporządkowanie istniejącej szaty roślinnej i wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych (cięcia fitosanitarne) u drzew, które posiadają posusz oraz w przypadku, gdzie korony drzew wchodzi w kolizję z linią energetyczną. Usuwanie posuszu metodą strącania.	2020 rok	Wartość robót netto: 26 279,62 zł. kwota brutto: 32 324,00 zł.	Wykonanie prac ochroni Park w Jedlance przed zniszczeniem oraz podwyższy jakość świadczonych usług w Środowiskowym Domu Samopomocy w Jedlance, poprzez możliwość korzystania z jego dóbr przez uczestników Ośrodka. Na pokrycie części kosztów prac ubiegać się będziemy o dotacje od Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie przy parku w Jedlance.
2.	Park w Jedlince	Wykonanie drugiego etapu projektu pn. „Zagospodarowanie zabytkowego parku w miejscowości Jedlanka” Projekt obejmować będzie: projekty budowlane i architektoniczno-budowlane	2020 rok	28 000, 00 netto kwota brutto: 34 440,00 zł.	Również na realizację prac z kolejnego etapu będziemy ubiegać się o dotacje od Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w roku 2021r. Pełne zagospodarowanie parku, umożliwi prowadzenie szerszego zakresu zajęć w ramach terapii zarówno uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy w Jedlance jak i mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej w Jedlance.

Do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym należą również wychowankowie rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej. Młodzi ludzie zaczynający dorosłe życie często potrzebują wsparcia, pomocy, a nawet pokierowania. Formy pomocy oferowane przez Powiatowe Centrum muszą być zatem zróżnicowane, przybierają postać finansową, rzeczową, specjalistycznego poradnictwa, pracy socjalnej, obejmują również przygotowanie oraz realizację indywidualnego programu usamodzielnienia pod kierunkiem opiekuna usamodzielnienia.

W 2019 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej mieli pod swoją opieką **31** pełnoletnich wychowanków, którzy pomimo uzyskania pełnoletności pozostali w rodzinach zastępczych. Wychowankowie, którzy zdecydowali się na rozpoczęcie samodzielnego życia tj. **28** podopiecznych rodzinnej pieczy zastępczej oraz **11** wychowanków instytucjonalnej

pieczy korzystało ze wsparcia pracownika socjalnego oraz starszego specjalisty pracy socjalnej.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Powiatowe Centrum obowiązek pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali na terytorium Polski status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w ramach indywidualnego programu integracji. Zadanie to w 2019 roku nie było realizowane, gdyż na terenie powiatu nie przebywają osoby posiadające status uchodźcy.

Na bieżąco jest realizowany natomiast „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych”, zawierający katalog działań mających służyć poprawie jakości życia tej grupy osób. Poszczególne zadania określone w programie zostały opisane w odrębnym punkcie przedmiotowego sprawozdania.

Cel strategiczny 4

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego

Aby realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej przynosiła efekty, pracownicy Powiatowego Centrum podejmują działania mające na celu doskonalenie zawodowe czyli ulepszanie, poprawianie i zdobywanie coraz większych umiejętności i kompetencji. Uczestniczą w szkoleniach, konferencjach, seminariach itp.

1.	Fundusze Europejskie dla Beneficjentów Europejskiego Funduszu Społecznego	Starszy specjalista
2.	Przestępstwa z nienawiści	Psycholog
3.	Stosowanie elektronicznej komunikacji w zamówieniach publicznych	Starszy specjalista
4.	Zamówienia drobne. Praktyczne aspekty zamawiania powszechnych usług i dostaw	Starszy specjalista
5.	Kadry i płace	Starszy specjalista
6.	Student, uczeń, przedszkolak pomaga czyli o społecznych i obywatelskich kompetencjach kształtowanych przez wolontariat	Kierownik Zespołu
7.	Elektronizacja zamówień publicznych	Starszy specjalista
6.	Szkolenie z nowego narzędzia OZPS	Starszy specjalista pracy socjalnej Pracownik socjalny

7.	Nowe substancje psychoaktywne. Narkotyki, dopalacze i leki OTC. Wyzwania dla profilaktyki szkolnej środowiskowej. Przestępczość w środowisku lokalnym	Kierownik Zespołu
8.	Sukcesy, dylematy i wyzwania pieczy zastępczej	Starszy specjalista pracy socjalnej Pracownik socjalny
9.	Wdrażanie Systemu Obsługi Wsparcia oraz pilotażowego programu „Aktywny samorząd”	Starszy referent Starszy referent
10.	Profilaktyka i niwelowanie skutków przemocy w rodzinie	Psycholog
11.	System obsługi wsparcia finansowego ze środków PFRON	Starszy referent Referent
12.	Psychopedagogika traumy	Psycholog
13.	Profilaktyka uzależnień chemicznych i behawioralnych	Psycholog
14.	Prawidłowa diagnoza jako klucz do pomocy dziecku krzywdzonemu	Psycholog
15.	Wypalenie zawodowe osób pracujących z dziećmi i rodzinami	Psycholog
16.	Zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2019 rok z uwzględnieniem skutków zmian w zakresie rachunkowości, sprawozdawczości i klasyfikacji budżetowej	Główna księgową
17.	Wypalenie zawodowe osób pracujących z dziećmi i rodzinami	Psycholog
18.	Szkolenie z programu „Pomost”	Starszy specjalista pracy socjalnej Pracownik socjalny

Osoby pełniące w Powiatowym Centrum funkcje koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej również systematycznie poszerzają swoją wiedzę i doskonalą swój warsztat pracy. Wykaz szkoleń, w których w bieżącym roku uczestniczyli pracownicy realizujący zadania z zakresu pieczy zastępczej, znajduje się w sprawozdaniu z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel strategiczny 5

Partnerstwo na rzecz realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i rozwiązywania problemów natury społecznej

Społeczeństwo obywatelskie swoje prawidłowe funkcjonowanie opiera na partnerstwie. Relacje partnerskie pomiędzy różnymi jednostkami są podstawą do wzajemnej współpracy. Dają najlepsze możliwości rozpoznawania i odpowiadania na potrzeby społeczne.

W 2019 roku, współpraca na rzecz rozwiązywania problemów społecznych była realizowana z następującymi podmiotami:

Caritas Diecezji Radomskiej Dom Matki i Dziecka w Jasińcu Iłżeckim Dolnym.

Koszt utrzymania 1 dziecka w 2019 roku to kwota **3.829 zł.** miesięcznie.

Wydatki na utrzymanie wszystkich dzieci na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosły kwotę **1.842.555,44 zł.**

Kwota dotacji, którą powiat radomski przekazał na utrzymanie dzieci pochodzących z naszego terenu to **1.026.921,52 zł.**

W związku z tym, że w placówce przebywają podopieczni pochodzący z terenu innych powiatów, na podstawie zawartych porozumień otrzymujemy dotacje tytułem zwrotu poniesionych wydatków.

Na podstawie porozumienia z Gminą Miasta Radomia powiat radomski otrzymał dotację w wysokości **178.980,00 zł.**

Na podstawie porozumienia z Powiatem Warszawskim Zachodnim powiat radomski otrzymał dotację w wysokości **636.653,92 zł.**

Zgodnie z art. 191 ust 10 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z tego tytułu dochody uzyskane przez powiat radomski wyniosły za 2019 roku – **438.318,52 zł.**

Świetlica Środowiskowa „Betania” przy parafii Rzymsko – Katolickiej św. Stanisława Bpa M. w Wierzbicy – kwota dotacji 15.000 zł.

Zadania realizowane przez tę jednostkę zostały omówione w części dotyczącej zagadnień przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Pionkach, Oddział Powiatowy Starostwa Radom – kwota dotacji 198.000 zł.

Jest to placówka wsparcia dziennego, przewidziana dla 60 dzieci i młodzieży z miasta i gminy Pionki korzystających z różnych form wsparcia. Działania Ogniska mają na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, sieroctwu społecznemu, jak

również zapewnienie rodzicom pomocy w rozwiązywaniu ich problemów, gdyż są to rodziny często żyjące na granicy ubóstwa, w których występuje problem alkoholowy, niezaradne życiowo i wychowawczo.

Ideą Ogniska jest wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przy jednoczesnym zwiększaniu ich motywacji do samorozwoju poprzez realizację zadań opiekuńczych, wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych. Pomoc w przezwyciężaniu trudności dnia codziennego, w poprawnym funkcjonowaniu w rodzinie i grupie rówieśniczej.

Podopieczni TPD to dzieci w wieku od 4 do 18 lat, często przejawiające zaburzenia w zachowaniu, mające problemy z wyrażaniem emocji, z niską samooceną.

Wsparcie, które otrzymują w Ognisku poprawia ich codzienne funkcjonowanie, przystosowanie do szkoły i środowiska rówieśniczego. Działania Ogniska są także ukierunkowane na integrację życia rodzinnego, kształtowanie u rodziców niewydolnych wychowawczo właściwych postaw i metod postępowania w stosunku do dzieci.

Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy” – grupa wsparcia dla rodzin zastępczych – kwota dotacji 20.000 zł.

Zakres współpracy ze Stowarzyszeniem w tym aspekcie został omówiony w sprawozdaniu z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy” – program służący działaniom profilaktycznym w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie – kwota dotacji 6.000 zł.

Zakres współpracy ze Stowarzyszeniem w tym aspekcie został omówiony poniżej, w punkcie dotyczącym realizacji działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wzorem lat ubiegłych kontynuowana jest współpraca ze **Związkiem Harcerstwa Polskiego Chorągiew Mazowiecka w Płocku**, dzięki której dzieci z terenu powiatu radomskiego, pochodzące z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, wyjeżdża na wakacje. W 2019 roku, w ramach akcji POGODNE LATO z wypoczynku letniego w miejscowości Białogóra w terminie od 4 do 19 lipca 2019 roku skorzystało 42 dzieci oraz w terminie od 19 lipca do 2 sierpnia 2019 r. skorzystało 1 dziecko. Łącznie z wypoczynku letniego skorzystało **43** dzieci.

III. Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Przemoc domowa to zjawisko społeczne zachodzące, gdy członek rodziny, mąż, żona lub inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca próbuje zdominować fizycznie lub psychicznie drugiego partnera, dzieci, rodziców, dziadków, teściów itp., używając przewagi fizycznej, gróźb, szantażu, w celu zranienia moralnie lub fizycznie.

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Z tego powodu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu realizuje „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie radomskim na lata 2016-2020”, przyjęty uchwałą Rady Powiatu w Radomiu Nr 106/XIII/2016 z dnia 29 stycznia 2016 roku.

Przedmiotowy dokument zakłada realizację poniżej przedstawionych celów strategicznych, mających służyć zwiększeniu skuteczności oddziaływań stosowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Diagnozowanie, monitorowanie rozmiaru przemocy domowej w powiecie radomskim oraz analizowanie form i efektów udzielonego wsparcia.

Powiatowe Centrum zbiera informacje dotyczące zjawiska przemocy z poszczególnych gmin powiatu radomskiego. Uzyskane dane służą rozeznaniu skali tego zjawiska na terenie powiatu. Dane pochodzą z instytucji działających w środowisku lokalnym, gdzie osoby pokrzywdzone najczęściej się zgłaszają /posterunki policji, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych i inne/

Z pozyskanych danych wynika, że problem przemocy nadal jest poważnym niemalejącym problemem społecznym. Z roku na rok wzrasta liczba osób, które doświadczyły przemocy ze strony najbliższych.

Sprawcami przemocy są najczęściej mężczyźni, a jest ona skierowana przeciwko kobietom i dzieciom. Osoby dotknięte przemocą to osoby w wieku 18-67 lat, w drugiej kolejności osoby poniżej 18 roku życia, najrzadziej osoby starsze w wieku powyżej 67 lat. Sprawcami przemocy najczęściej są osoby w wieku 18-67 lat.

Ogół czynności podejmowanych i prowadzonych w związku z uzasadnionym podejrzeniem istnienia przemocy w rodzinie to procedura „Niebieska Karta”. Narzędzie to zakładane jest zarówno na interwencjach domowych, jak również w przypadku, gdy pokrzywdzony zgłosi się osobiście w celu złożenia zawiadomienia z art. 207 kk. Najczęściej procedura ta jest wszczynana przez policję, w drugiej kolejności ośrodek pomocy społecznej - pracownik socjalny, natomiast w pojedynczych przypadkach procedura jest wszczynana przez

jednostki oświaty, ochrony zdrowia czy gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2019 roku nie było żadnego przypadku wszczęcia procedury NK przez Powiatowe Centrum, nie zachodziła również potrzeba odebrania dzieci z rodzin biologicznych na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie i w związku z procedurą Niebieskiej Karty. Nie wpłynął również żaden wniosek dotyczący umieszczenia w ośrodku interwencji kryzysowej.

Podkreślić należy, że ze sprawozdań otrzymanych z gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynika, że w ponad 80% przypadków udaje się z pozytywnym skutkiem zakończyć procedurę NK, w związku z zakończeniem przemocy w rodzinie oraz zrealizowaniem indywidualnego planu pomocy.

2. Rozwój działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy

Od wielu lat, na zlecenie powiatu radomskiego, działania profilaktyczne mające na celu m. innymi wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie z terenu gminy Wierzbica i gmin ościennych realizuje w formie świetlicy środowiskowej **„Betania” Parafia Rzymско – Katolicka św. Stanisława Bpa M. w Wierzbicy.**

Świetlica posiada pomieszczenia przystosowane do pracy z dziećmi i młodzieżą. W świetlicy pracuje jedna osoba przez 5 dni w tygodniu po 4 godziny dziennie oraz psycholog, ponadto w realizacji zadań pomocą służą wolontariusze. Każdego dnia z programu świetlicy korzysta od **10** do **60** osób. Formy pomocy są zróżnicowane, obejmują: pomoc w nauce - poprawa wyników w nauce oraz zachowania w szkole wychowanków świetlicy, pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych, osobistych - zmniejszenie agresji słownej i fizycznej, twórcza organizacja czasu wolnego, zwłaszcza poprzez organizację zabaw, zajęć sportowych, artystycznych i wycieczek, pomoc w odkrywaniu i rozwoju indywidualnych zainteresowań oraz uzdolnień, kształtowanie prawidłowych i społecznie pożądaných postaw, współpracę z rodziną dziecka, poprawa kontaktu z rodzicami i zwiększenie ich częstotliwości, zdobycie wiedzy na temat zagrożeń związanych z narkotykami i alkoholem i innymi używkami.

Podopieczni świetlicy mają możliwość aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego.

➤ W 2019 roku uczestniczyli w wakacyjnym obozie profilaktycznym w Stroniu Śląskim, kursie pierwszej pomocy, spotkaniach: z piekarzem „Od ziarenka do bochenka”, z policjantem „Jestem bezpieczny i odpowiedzialny” oraz „Bezpieczne wakacje”, z harcerzami „Węzły i szyfry”, turnieju w FIFĘ i w tenisa stołowego, wyjazdach: na łyżwy, na warsztaty edukacyjne w Muzeum Wsi Radomskiej, na stok narciarski, do Iłży i Marcul, do Jump Wolrdu, na basen, do centrum iluzji Trickorama, na warsztaty w Mamma Leo w Radomiu oraz bawili się na zabawie karnawałowej, na pikniku rodzinnym na

rozpoczęcie wakacji i pożegnanie lata oraz Mikołajkach. Podopieczni świetlicy brali również udział w zbiórkach żywności wielkanocnej i bożonarodzeniowej /zebrano aż 321 kg żywności/. Dzięki zajęciom wychowankowie nauczyli się prosić o pomoc w sytuacjach kryzysowych, poznali swoje mocne strony, udoskonalili posiadane umiejętności, poznali metody umiejętnego pomagania, zapoznali się z funkcjonowaniem rodziny patologicznej, poznali sposoby radzenia sobie z agresją słowną i fizyczną oraz nauczyli się planować czas wolny.

W 2019 roku, jak wspomnieliśmy we wcześniejszej części informacji, we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”, zorganizowaliśmy grupę wsparcia dla rodziców biologicznych, którzy stracili prawo do opieki nad swoimi dziećmi poprzez umieszczenie ich w rodzinnej pieczy zastępczej. Został zrealizowany program, na realizację którego przeznaczaliśmy 6.000 zł. W 9 spotkaniach zrealizowanych w ramach programu w miarę systematycznie uczestniczyło **12** osób. Zajęcia prowadzone były z pedagogiem, psychologiem, terapeutą uzależnień we współpracy z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum.

Tematyka zajęć była zróżnicowana i obejmowała przede wszystkim zagadnienia dotyczące tematyki wychowawczo – profilaktycznej oraz treningu umiejętności wychowawczych:

W zakresie szeroko rozumianej profilaktyki, aspektów opiekuńczo - wychowawczych, metod postępowania z dziećmi, pożądanych postaw wychowawczych, rozwiązywania problemów życiowych w 2019 roku specjalistyczne wsparcie zapewniał psycholog – specjalista z zakresu psychologii kryzysu i interwencji kryzysowej. Łącznie w rejestrze porad i konsultacji psychologicznych odnotowano ich **75**.

Informacje na temat poradnictwa oraz pomocy w sytuacji kryzysowej są udostępnione mieszkańcom powiatu radomskiego w Biuletynie Informacji Publicznej. W siedzibie Powiatowego Centrum, na tablicy ogłoszeń również znajdują się komunikaty na temat dostępnych form wsparcia, w tym możliwości skorzystania z mediacji, poradnictwa psychologicznego, porady prawnej. Upowszechnione są także ulotki dotyczące przedmiotowej problematyki, zawierające m. innymi informacje na temat funkcjonowania we wszystkich gminach powiatu radomskiego zespołów interdyscyplinarnych i ich dane kontaktowe.

Rokrocznie, przygotowwany jest „Informator danych teleadresowych instytucji i podmiotów realizujących oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie”, który w ramach wzajemnej współpracy jest przekazywany do prokuratur, sądów i komend policji.

3. Ochrona osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Zadanie to jest realizowane w postaci zapewnienia różnych form wsparcia osobom, które doświadczyły niewłaściwego traktowania ze strony najbliższych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu ma status jednostki specjalistycznego poradnictwa na podstawie wpisu do rejestru prowadzonego przez Wojewodę Mazowieckiego /poz. nr 80/.

Mieszkańcy powiatu radomskiego mogą zatem korzystać z bezpłatnego poradnictwa w siedzibie tut. Centrum, świadczonego przez zatrudnionego na pełen etat psychologa. W 2019 roku psycholog udzielił **20** porad. Poradnictwem objęto między innymi: kobiety – ofiary przemocy ze strony partnerów, osoby doświadczające trudności w małżeństwie, czy utrudniania kontaktów z dziećmi, osoby zmagające się z uzależnieniem najbliższych członków rodziny, rodziców biologicznych dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej /najczęściej z powodu alkoholizmu, zjawiska przemocy w rodzinie/, w zakresie motywowania ich do pracy nad sobą i starań o odzyskanie władzy rodzicielskiej.

Swoim wsparciem psycholog obejmuje również dzieci, które między innymi z powodu przemocy domowej zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Spotkania i rozmowy z dziećmi odbywają się w warunkach przyjaznych dziecku, w przygotowanym do tego celu w siedzibie Powiatowego Centrum pokoju spotkań. W omawianym okresie ze wsparcia skorzystało **28** dzieci.

Poradnictwo jest świadczone praktycznie codziennie, w godzinach pracy Powiatowego Centrum, stosownie do zgłaszanych potrzeb. Jednak, w celu zwiększenia dostępności tej formy pomocy psycholog czeka na osoby potrzebujące pomocy na dyżurze w każdą środę, w godz. 8.00-15.00.

W każdy pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca, osobom zdecydowanym na podjęcie kroków prawnych w celu zmiany swojej sytuacji życiowej oferujemy pomoc prawnika.

Wsparcie w tej formie jest realizowane bezpłatnie. W rejestrze poradnictwa prawnego w 2019 r. odnotowano **20** porad. Dotyczyły one między innymi pozwów o alimenty, postępowania rozwodowego, podziału majątku, a także konfliktów w rodzinie.

3 pracowników Powiatowego Centrum /kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, samodzielny referent, pracownik socjalny/ pełni funkcję członków zespołów interdyscyplinarnych działających przy ośrodkach pomocy społecznej: w Iłży, Skaryszewie oraz Goździe. Jeśli przemoc dotyczy rodziny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w posiedzeniu zespołu uczestniczy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. W 2019 roku odbyło się łącznie **10** posiedzeń zespołów.

4. Podniesienie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagowanie wzorca postaw negujących zjawisko przemocy.

Dom rodzinny, spostrzegamy jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia, zagrożenia i poniżenia, lęku i rozpacz. Ofiary przemocy domowej potrafią latami nie przyznawać się do swoich cierpień i tym samym chronić agresora przed odpowiedzialnością karną. Z powyższych względów, ważna jest realizacja działań, które pomogą ludziom w zrozumieniu tego, czym jest przemoc i jak się przed nią bronić, jeśli już pojawi się w naszym życiu. Potrzebna jest ku temu edukacja społeczności lokalnej np. poprzez opracowanie i udostępnienie broszur i ulotek informacyjnych dotyczących tego problemu społecznego oraz dostępnych form wsparcia, poradnictwa, pomocy w sytuacji kryzysowej. Materiały o tej tematyce, przygotowywane we własnym zakresie przez Powiatowe Centrum każdego roku są przekazywane do gmin powiatu radomskiego celem rozpowszechnienia wśród mieszkańców. Co roku uzyskujemy również bezpłatne materiały (broszury, ulotki) ze Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy „Niebieska Linia”, które są udostępniane wszystkim zainteresowanym w siedzibie Powiatowego Centrum.

Działania na rzecz podniesienia świadomości i wiedzy na temat zjawiska i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagowania wzorca postaw negujących zjawisko przemocy są realizowane także w środowiskach rodzin zastępczych. Zagadnienia te są poruszane przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej podczas wizyt w środowisku, rozmów zarówno z opiekunami zastępczymi, jak i wychowankami tych rodzin oraz szkoleń rodzin zastępczych, podczas których także są przekazywane uczestnikom materiały informacyjne.

Jedną z form propagowania wzorca postaw negujących zjawisko przemocy jest wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego. W celu wzmocnienia więzi rodzinnych w 2019 roku został zorganizowany dla dzieci oraz opiekunów:

- Festyn Rodzinny w Muzeum Wsi Radomskiej /czerwiec/ –49 osób;

W imprezie wzięli udział opiekunowie oraz wychowankowie podczas której uczestnicy mieli zapewnionych wiele atrakcji i niespodzianek m. in. Ognisko i pieczenie kiełbasek, rodzinne gry terenowe, degustację piknikowych smakołyków, artystyczne skręcanie balonów, malowanie twarzy, tatuaże, rozgrywki sportowe oraz konkursy z nagrodami, możliwość indywidualnej rozmowy ze specjalistami. Należy podkreślić, że w Festynie mieli możliwość uczestniczyć także rodzice biologiczni w ramach spotkania integracyjnego z dziećmi. Z takiej możliwości skorzystało 5 rodziców.

- wyjazd integracyjny do Iłży – Marcule /sierpień/ - 29 osób;

W programie wyjazdu był przejazd kolejką wąskotorową, zajęcia przyrodnicze, a także ognisko z pieczeniem kiełbasek.

- wyjście integracyjne do parku trampolin „Jumpword” /czerwiec/ - 7 osób;
- Wigilia /grudzień/.

W 2019 roku pracownik Powiatowego Centrum w ramach propagowania postaw negujących zjawisko przemocy oraz promowania zachowań pozytywnych brał udział w Komisji Oceniającej prace plastyczne dzieci w ramach konkursu plastycznego pt. „Przemocy wobec dzieci i młodzieży mówimy STOP” organizowanego przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skaryszewie wraz z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Skaryszewie.

5. Działania korekcyjno – edukacyjne wobec sprawców przemocy domowej.

W lutym 2019 roku zorganizowaliśmy spotkanie, na które zaprosiliśmy przedstawicieli wszystkich gmin powiatu radomskiego. Na spotkaniu została przedłożona oferta realizacji programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach współpracy z Mazowieckim Stowarzyszeniem Terapii i Readaptacji Społecznej MASTERS w Radomiu. Niestety w 2018 i 2019 roku żadna z gmin nie była zainteresowana realizacją programu dla swoich mieszkańców - sprawców przemocy.

W związku z powyższym, działania korekcyjno – edukacyjne w 2019 roku nie były realizowane.

6. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadr pomocy społecznej oraz innych podmiotów współpracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.

W omawianym okresie pracownicy Centrum wzięli udział w trzech szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy:

- Profilaktyka i niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.
- Prawidłowa diagnoza jako klucz do pomocy dziecku krzywdzonemu.
- Prawne aspekty przemocy w rodzinie..

Szkolenia te były również okazją do wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami różnych służb.

Z uwagi na charakter realizowanych przez pracowników Powiatowego Centrum zadań, często obciążających emocjonalnie szczególnego znaczenia nabiera stała pomoc psychologa zatrudnionego w naszej jednostce, który służy wsparciem nie tylko mieszkańcom powiatu radomskiego będącym w sytuacjach kryzysowych, ale i w razie potrzeby pracownikom. Na bieżąco ściśle współpracuje zwłaszcza z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, celem konsultacji ich działań i zwrócenia szczególnej uwagi na

te rodziny, które w jakiś aspektach radzą sobie słabiej, czy przeżywają różnego rodzaju kryzysy. Jeśli zachodzi taka potrzeba, razem z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczy w wizytach w środowisku rodziny zastępczej, czy w szkołach, służąc radą przy rozwiązywaniu występujących problemów. Podczas wykonywania postanowień sądów i zabierania przez pracowników Powiatowego Centrum dzieci z domów rodzinnych służy wsparciem nie tylko dzieciom i ich rodzicom biologicznym, ale także i pracownikom odbierającym dziecko.

Psycholog jest obecny także na każdym zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej i uczestniczy w jego sporządzaniu. Udział psychologa w posiedzeniach zespołu pozwala również na bieżące przez niego monitorowanie funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych /które często także są obecne na posiedzeniach zespołu/, omówienie sytuacji rodzinnej jak również korygowanie stosowanych przez opiekunów zastępczych metod wychowawczych itp. Dostrzeżone trudności skutkują często podjęciem indywidualnej pracy z danym wychowankiem i jego rodziną w występującym obszarze problemowym.

IV. Przegląd zadań realizowanych na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców powiatu radomskiego w ramach środków finansowych PFRON

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością realizowane były przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Urząd Pracy. W 2019 roku zadania ukierunkowane były na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnością, poprzez dążenie do zapewnienia warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także kształtowanie wobec nich pozytywnych postaw społecznych.

Zgodnie z ustawą powiat jako jeden z dysponentów środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) wykonuje zadania na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Do osób z niepełnosprawnościami zalicza się osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami. W szczególności do osób z niepełnosprawnościami można zaliczyć osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity; Dz. U. z 2019r., poz. 1172 z późn. zm.).

W zależności od indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnością Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu w ramach otrzymanych środków PFRON realizowało zadania

wynikające z ustawy o rehabilitacji oraz z „Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2019 – 2024” zatwierdzonego Uchwałą Nr 37/V/2019 Rady Powiatu w Radomiu w dniu 1 lutego 2019 r.tj.:

- dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
 - dofinansowanie w ramach programu pn. „Aktywny Samorząd”,
 - dofinansowanie różnego typu projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe,
 - dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
 - dofinansowanie w ramach programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III”,
 - dofinansowanie w ramach programu pn. „Zajęcia Klubowe w WTZ”,
- dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie wkładu spółdzielni socjalnej.

Zadania do realizacji w 2019 roku oraz środki na te zadania zostały określone w Uchwale Nr 13/VI/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 22 marca 2019 roku, następnie zmienione Uchwałą Nr 157/XIV/2019 w dniu 29 listopada 2019 roku (z powodu otrzymania dodatkowych środków z PFRON w kwocie 131.480 złotych). Ostatecznie środki finansowe PFRON na 2019 rok wynosiły **3.049.330** złotych, środki budżetu Powiatu Radomskiego na zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej działających na terenie powiatu radomskiego, powiatu szydłowieckiego, przysuskiego i miasta Radomia wynosiły **105.791,98** złotych

Zadania oraz środki finansowe PFRON otrzymane przez Powiat w ramach algorytmu w 2019 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1

Lp.	Wyszczególnienie zadań	Plan środków PFRON na 2019 r.
1.	Dofinansowanie do kosztów likwidacji barier architektonicznych.	106.086
2.	Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.	773.825
3.	Dofinansowanie do kosztów zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.	15.370
4.	Wydatki na instrumenty lub usługi rynku pracy wraz z pochodnymi.	10.000
5. 5.	Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych.	263.572
6.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych.	57.000
7.	Dofinansowanie do kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Pionkach.	633.360
8.	Dofinansowanie do kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej.	633.360
9.	Dofinansowanie do kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym.	452.400
10.	Dofinansowanie do kosztów sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych.	64.357
11.	Dofinansowanie do kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej lub rolniczej albo wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej.	40.000
	RAZEM	3.049.330

Źródło danych; dane PCPR z 2019r.

Wydatkowanie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu środków przekazanych przez PFRON oraz otrzymanych na podstawie wniosków złożonych przez Powiat w ramach programów celowych z przeznaczeniem na zadania dotyczące rehabilitacji zawodowej i społecznej należące do kompetencji samorządu powiatowego w 2019 roku przedstawiają się następująco:

Cel 1. Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością poprzez:

1. Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych.

W roku sprawozdawczym dofinansowaniem do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym zainteresowanych było łącznie 430 osób z niepełnosprawnością wraz z opiekunami. Wnioski rozpatrywane były według kolejności złożenia wniosku do wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel w planie finansowym. Pierwszeństwo w uzyskaniu dofinansowania miały osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności w wieku do 16 roku życia lub w wieku od 16 do 24 roku uczące się i niepracujące, nie korzystające z dofinansowania do turnusu w 2017 i 2018 roku. W ramach posiadanych środków dofinansowanie otrzymało 201 osób z niepełnosprawnością pełnoletnich i 49 dzieci. Z przyznanego dofinansowania skorzystało 171 osób dorosłych i 47 dzieci plus ich opiekunowie. Celem uczestnictwa w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych poprzez nawiązanie i poszerzenie kontaktów, rozwijanie zainteresowań, udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Większość organizowanych turnusów to turnusy usprawniająco-rekreacyjne, na których osiąga się efekty rewalidacyjne w zakresie schorzeń podstawowych oraz percepcji sensorycznej i poprawy kondycji psychoruchowej. Zgodnie z przepisami wysokość dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności i wynosi od 20% do 30% przeciętnego wynagrodzenia z kwartału poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku.

Szczegółowe informacje przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (osoby niepełnosprawne plus opiekunowie tych osób)	Liczba osób niepełnosprawnych którym przyznano dofinansowanie	Liczba osób niepełnosprawnych którym wypłacono dofinansowanie	Kwota wypłaconego dofinansowania
Dzieci, młodzież wraz z opiekunami			
91	49	47	57.240

Osoby dorosłe wraz z opiekunami			
339	201	171	206.332
Ogółem			
430	250	218	263.572

Źródło danych – dane PCPR z 2019 r.

2. Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

Sprzęt rehabilitacyjny to urządzenia i przedmioty do rehabilitacji w warunkach domowych. Sprzęt rehabilitacyjny traktowany jest w przepisach odrębnie niż wyroby medyczne. Nie ma określonego katalogu sprzętu rehabilitacyjnego. Realizator udziela dofinansowania na wnioski osoby niepełnosprawnej poparty zaświadczeniem lekarza specjalisty, o konieczności rehabilitacji w warunkach domowych. W roku 2019 o dofinansowanie ubiegało się 20 osób z niepełnosprawnością z czego 19 osób spełniało wymagania określone przepisami. Dofinansowanie przyznano 16 osobom ponieważ trzy osoby zrezygnowały z realizacji wniosku. Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego zgodnie z przepisami wynosi do 80% kosztów.

Szczegółowe dane dotyczące dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego zawiera poniższa tabela:

Tabela 3

Rodzaj sprzętu rehabilitacyjnego	Wyłacone dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	
	Liczba osób	Kwota wyłaconego dofinansowania
Wanna z hydromasażem	1	1.500
Rotor rehabilitacyjny	2	1.100
Rower rehabilitacyjny, eliptyczny	8	6.045
Bieżnia	1	1.440

Łóżko do masażu, wałki	1	707
Orteza dynamiczna SeaboFlex	1	4.000
Materac rehabilitacyjny	2	400
Razem	16	15.192

Źródło danych – dane PCPR z 2019 r.

3. Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy niezbędne do samodzielnego funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością np. protezy, kule czy wózek inwalidzki na które lekarz wystawia zlecenie. Wykaz tych przedmiotów skatalogowany jest w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie lekarza, zmieniony rozporządzeniem dnia 26 września 2019 roku. Dokument ten określa dla każdego wyrobu limit finansowania przez NFZ, oraz zasady dofinansowania ze środków PFRON przez Powiatowe Centrum. Natomiast środki pomocnicze to przedmioty, które w znacznym stopniu ułatwiają funkcjonowanie osobie z niepełnosprawnością w środowisku społecznym lub wręcz to umożliwiają, np. pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki. Zlecenie na określony rodzaj wyrobu wystawia lekarz.

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Centrum wpłynęło 1.316 wniosków. W ramach posiadanych środków na ten cel wszystkie wnioski spełniające kryteria tj. 1.273 zostały pozytywnie rozpatrzone na łączną kwotę dofinansowania 772.938,57 złotych, 43 wnioski zostały rozpatrzone negatywnie, ponieważ nie spełniały wymogów rozporządzenia (np. nieprawidłowo wystawiona faktura, niezuzpełnienie wymaganych dokumentów w terminie).

Rodzaj przedmiotów, wysokość środków przeznaczonych na ten cel oraz liczba złożonych i zrealizowanych wniosków przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4

Rodzaj przedmiotu ortopedycznego / środka pomocniczego	Liczba zrealizowanych wniosków	Wysokość wypłaconych środków
Aparaty słuchowe i wkładki	128	150.845

Wkłady anatomiczne, cewniki i worki	960	404.036,73
Protezy	37	94.505
Wózki inwalidzkie	41	89.096,24
Materace przeciwoleżynowe	22	2.640
Szklą okularowe	5	381
Buty ortopedyczne	28	7.296
Pionizatory i urządzenia multifunkcyjne	5	6.000
Inne (peruki poduszki przeciwoleżynowe, chodziki, kule, ortezy, gorsety)	47	18.138,60
Razem	1273	772.938,57

Źródło danych – dane PCPR z 2019 r.

4. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych przysługuje osobie z niepełnosprawnością ruchową. Wysokość dofinansowania zgodnie z przepisami wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia. Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. W 2019 r. wpłynęło 40 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania i najbliższym otoczeniu. Przeznaczone środki na to zadanie wystarczyły na realizację 14 wniosków. Zawarto 14 umów, w trakcie realizacji jedna osoba zrezygnowała z dofinansowania i realizacji umowy.

Szczegółowe informacje dotyczące złożonych wniosków, zawartych umów i wypłaconego dofinansowania na likwidację barier architektonicznych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 5

Likwidacja barier architektonicznych						
Wnioskodawca/ zakres dostosowania	Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wyplacone dofinansowanie	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dzieci (dostosowanie łazienki)	1	5.700	1	2.147	1	1.864,90
Osoby w wieku aktywności zawodowej (dostosowanie łazienki, budowa podjazdu, instalacja platformy pionowej, utwardzenie terenu)	20	303.858	8	85.077	7	71.448,31
Osoby powyżej wieku aktywności zawodowej (dostosowanie łazienki, budowa podjazdu)	19	267.943	5	32.772	5	29.827,79
Razem	40	577.501	14	119.996	13	103.141

Źródło danych – dane PCPR z 2019 r.

5. Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych.

Barierę techniczną i w komunikowaniu się to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania przedmiotów lub urządzeń odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie z niepełnosprawnością swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji. Wysokość dofinansowania do kosztów likwidacji barier wynosi do 95% kosztów, nie więcej jednak niż piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia, udzielone raz na trzy lata. W roku 2019 wpłynęło 50 wniosków o dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych, wnioskodawcy spełniający zasady programu „Aktywny samorząd” zostali poinformowani o konieczności złożenia wniosku w ramach tego programu. W ramach środków PFRON przeznaczonych na to zadanie zawarto 33 umowy na dofinansowanie do zakupu komputera, który pozwoli na kontaktowanie się ze światem (bariera w komunikowaniu się) lub łóżka ortopedycznego (bariera techniczna).

Szczegółowe informacje dotyczące likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych przedstawia tabela 6.

Tabela 6

	Bariery techniczne					
	Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowanie	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Osoby ubiegające się o dofinansowanie w tym;	17	49.874	14	21.205	13	19.636
Osoby dorosłe	16	47.174	13	19.705	12	18.136
Dzieci	1	2.700	1	1.500	1	1.500
	Bariery w komunikowaniu się					
	Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowanie	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Osoby ubiegające się o dofinansowanie w tym;	33	99.117	20	37.185	20	37.185
Osoby dorosłe	29	82.891	16	29.300	16	29.300
Dzieci	4	16.226	4	7.885	4	7.885
Razem bariery techniczne i w komunikowaniu się	50	148.991	34	58.390	33	56.821

Źródło danych – dane PCPR z 2019r.

„Aktywny samorząd”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu w 2019 roku po raz kolejny przystąpiło do realizacji programu pn. „Aktywny samorząd” - środki finansowe na realizację tego programu wyniosły - 629.038 złotych. Działania przewidziane w programie uzupełniają plany ujęte w powiatowych programach na rzecz osób niepełnosprawnych. Proponowane formy wsparcia dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością.

W 2019 r. wnioski od adresatów programu przyjmowane były w okresie od 3 czerwca do 30 sierpnia w ramach Modułu I, od 4 marca do 30 marca i od 4 września do 10 października w ramach Modułu II. Od 26 września 2019 Powiat umożliwił składanie wniosków drogą elektroniczną za pośrednictwem nowoczesnej platformy Systemu Obsługi Wsparcia (SOW) dla studentów w zakresie pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Warunkiem złożenia wniosku w formie elektronicznej było posiadanie przez osobę z niepełnosprawnością narzędzia autoryzacji uwierzytelnienia przez profil zaufany na platformie e-PUAP lub przy pomocy kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Realizacja przez PCPR programu „Aktywny samorząd” na celu likwidację barier

ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji, w zakresie:

a) likwidacji bariery transportowej poprzez pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, oraz pomoc w uzyskaniu prawa jazdy.

W ramach tego zadania wpłynęło 10 wniosków, z czego 8 wniosków oceniono pozytywnie pod względem formalnym i merytorycznym, łączna wysokość przyznanego dofinansowania wyniosła **32.095 zł.**

Adresatami tego zadania były osoby posiadające:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, dysfunkcja narządu ruchu,
- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej, dysfunkcja narządu ruchu,
- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, dysfunkcja narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, dysfunkcja narządu słuchu,

b) likwidacji bariery w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym poprzez pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu elektronicznego i oprogramowania, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu.

W okresie realizacji programu wpłynęło 52 wnioski, z czego 46 wniosków spełniło określone kryteria - dofinansowanie na podstawie zawartych umów wyniosło - **192.627zł.**

Adresatami były osoby posiadające:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności, wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku,
- umiarkowany stopień niepełnosprawności, dysfunkcja narządu wzroku,
- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności, dysfunkcja narządu słuchu i trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy.

c) likwidacji bariery w poruszaniu się poprzez pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej

protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, co najmniej na III poziomie jakości, pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego. W ramach tego obszaru wpłynęło 44 wnioski, dofinansowanie otrzymało 42 wnioski na kwotę **179.590 zł** Adresatami zadania były osoby posiadające:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności, dysfunkcja uniemożliwiająca samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności
- stopień niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego, potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,
- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności, dysfunkcja narządu ruchu powodująca problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania

d) pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej. Adresatami były 2 osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, aktywność zawodową, pełnienie roli opiekuna prawnego dziecka, **które** otrzymały na podstawie zawartej umowy dofinansowanie w łącznej kwocie **2.765 zł.**

e) pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie do kosztów czesnego i do kosztów kształcenia.

Adresatami tego zadania było 70 osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub posiadających otwarty przewód doktorski poza studiami doktoranckimi. Zawarto 70 umów na łączną kwotę dofinansowania **179.856 złotych.**

Umowa w sprawie realizacji programu „Aktywny samorząd” zawarta pomiędzy Powiatem a PFRON w 2019 roku realizowana jest na przełomie dwóch lat 2019 /2020 roku. Do końca 2019 roku zostało zawarte łącznie 168 umów na kwotę **586.933 zł.** (w tym na dofinansowanie kosztów kształcenia zawarto **70 umów na kwotę 179.856 zł.,** na likwidację barier ograniczających funkcjonowanie zawarto **98 umów na kwotę 407,077 zł.**) Na 2020 rok pozostały do zrealizowania umowy na łączną kwotę **484.380,44 zł.**

Szczegółowe informacje dotyczące złożonych wniosków, zawartych umów i wypłaconego dofinansowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7

Moduł I (zakres dofinansowania)	Złożone wnioski	Wnioski przyjęte do dofinansowania	Kwota dofinansowania
Oprzyrządowanie do samochodu	10	8	32.095
Sprzęt elektroniczny	48	43	188.627
Szkolenie obsługi sprzętu elektronicznego	4	3	4.000
Zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	18	16	81.000
Zakup skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	9	9	44.380
Naprawa wózka elektrycznego	14	14	30.380
Zakup protez	1	1	18.020
Naprawa protez	2	2	5.810
Zapewnienie opieki dla osoby zależnej	2	2	2.765
Moduł II (pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym)	71	70	179.856
Razem	179	168	586.933

Źródło danych – dane PCPR z 2019r.

6. Realizacja zadań mających na celu wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

„Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III”.

Celem programu jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. W ramach programu PFRON może przekazywać dodatkowe środki realizatorom programu-jednostkom samorządu powiatowego. Powiat Radomski na 2019 r. otrzymał środki na zgłoszone projekty dotyczące likwidacji barier w budynku Starostwa Powiatowego w Radomiu poprzez zakup i montaż windy i likwidację bariery transportowej w Domu Pomocy Społecznej w Wierzbicy poprzez zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych (busa 9-cio miejscowego). Koszt zadania pierwszego z nich to 280.028,42 złotych z czego 85.291,46 złotych to środki PFRON. Koszt drugiego zadania to 126.670 złotych z czego 80.000 złotych to środki PFRON, 20.000 to środki z Gminy Wolanów (10.000 zł) i Gminy Kowala (10.000 zł) 26.670 z Powiatu Radomskiego

Cel 2. Wzmocnienie integracji społecznej osób z niepełnosprawnością.

Wspieranie organizacji imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych podnoszących aktywność osób niepełnosprawnych w tych dziedzinach.

Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki odgrywa istotną rolę w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością oraz we włączeniu tych osób w nurt życia społecznego. Działania, te zwiększają aktywność osób z niepełnosprawnością, przyspieszają proces integracji społecznej. Organizowanie zajęć i imprez sportowych służy podnoszeniu i nabywaniu sprawności fizycznej przez osoby z niepełnosprawnością. Sport jako element zdrowego stylu życia chroni zdrowie i ogranicza przyczyny i skutki niepełnosprawności. Upowszechnienie kultury umożliwia korzystanie z dóbr dziedzictwa narodowego. Jest ambitną formą spędzania wolnego czasu o szerokich walorach poznawczych i kształcących. Organizacja rekreacji umożliwia wytchnienie, odpoczynek od pracy poprzez zapobieganie przemęczeniu służy ochronie zdrowia. Organizacja turystyki stanowi aktywne formy spędzania wolnego czasu poprzez wyjazdy poza miejsce stałego zamieszkania lub wędrowek w celach krajoznawczych. W roku sprawozdawczym dofinansowaniem objęto imprezy odbywające się co roku od kilku lat takie jak; Przegląd twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych, Tradycje wielkanocne, Festiwal piosenki, Każdy jest zwycięzcą swoich słabości, Konkurs taneczny, wycieczki i inne. Na ten cel przeznaczono środki PFRON w wysokości 63.786 złotych, zawarto 17 umów.

Szczegółowe informacje dotyczące wydatkowania środków i zrealizowanych umów zawiera poniższa tabela.

Tabela 8

L.p.	Nazwa instytucji	Nazwa zadania	Termin realizacji	Całkowity koszt zadania	Dofinansowanie PFRON	Liczba uczestników
1.	Caritas Diecezji Radomskiej	„IX Festiwal Piosenki Turystycznej dla Osób Niepełnosprawnych”	29.06.2019	7.537,47	4.500,00	106
2.	Caritas Diecezji Radomskiej	IV Konkurs Taneczny Osób Niepełnosprawnych	19.10.2019	7.506,56	4.500,00	94
3.	Polskie Towarzystwo Walik z Kalectwem „Pomocna Dłoń”	Wycieczka na Mazury do Giżycka	18.08.2019 22.08.2019	17.880,00	7.500,00	26
4.	Polskie Towarzystwo Walik z Kalectwem „Pomocna Dłoń”	Wycieczka do Wrocławia	05.08.2019 10.08.2019	14.390,80	6.000,00	20
5.	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa „Nasze Dzieci”	„Poznanie dobrodziejstw kultury i architektury Wielkopolski”	13.06.2019 16.06.2019	6.247,00	2.500,00	10
6.	Radomski Klub Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących	Warcaby w Jastarni	25.06.2019 29.06.2019	8.887,89	500,00	3
7.	Radomski Klub Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących	Szachy w górach Świętokrzyskich	12.09.2019 15.09.2019	7.443,48	500,00	3
8.	Stowarzyszenie Latorośl	II Memoriał Sportowy im. Św. Jana Pawła II	23.10.2019	10.515,72	2.000,00	88
9.	Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego	Spotkanie Świąteczno - Noworoczne	17.12.2019	502,30	300,00	20
10.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych PROVIDENTAE DEI	„Rodzinnie Zwiedzamy Perłę Karkonoszy - Karpacz”	01.06.2019 10.06.2019	39.475,54	12.700,00	28

11.	Gmina Miasta Pionki	„Tradycje Wielkanocne”	09.04.2019	7.538,99	4.500,00	163
12.	Gmina Miasta Pionki	„Každy jest zwycięzcą swoich słabości”	05.06.2019	7.640,42	4.500,00	150
13.	Oratoryjne Stowarzyszenie „RADOŚĆ”	Wyjazd turystyczny i rekreacyjny dla osób niepełnosprawnych na Pomorze	24.08.2019 31.08.2019	4.800,00	2.800,00	10
14.	Oratoryjne Stowarzyszenie „RADOŚĆ”	Wyjazd turystyczny i rekreacyjny osób niepełnosprawnych do Wrocławia i Legnicy	17.10.2019 20.10.2019	4.800,00	1.700,00	10
15.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	Wycieczka turystyczno - krajoznawcza w Beskid Żywiecki	23.09.2019 26.09.2019	857,50	286,00	2
16.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM”	II Mazowiecki Festiwal Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną „Tacy Sami”	22.05.2019 23.05.2019	30.905,28	2.000,00	50
17.	Dom Kultury w Iłży	XXI Przegląd Twórczości Artystycznej Mieszkańców DPS oraz Niepełnosprawnych Dzieci i Młodzieży	18.12.2019	12.181,03	7.000,00	93
Razem				189.109,98	63.786,00	876

Źródło danych – dane PCPR 2019 r.

7. Wzmocnienie potencjału osób niepełnosprawnych poprzez udział w projektach i programach PFRON.

„Zajęcia klubowe w WTZ”

Do realizacji tego programu Powiat Radomski przystąpił po raz pierwszy w roku 2018. Celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnością w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Udział w programie mogą brać niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu

niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WT i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,

osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób oczekujących, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Środki na realizację zadania w ramach tego programu otrzymał na wniosek po podpisaniu umowy Warsztat Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym, wartość projektu w roku 2019 wyniosła 9.600 złotych dla dwóch uczestników.

3. Finansowanie kosztów uczestnictwa mieszkańców powiatu radomskiego w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie powiatu radomskiego i w warsztatach działających na terenie innego powiatu.

Warsztat terapii zajęciowej to placówka pobytu dziennego, która stwarza osobom z niepełnosprawnością niezdolnym do podjęcia zatrudnienia możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Umiejętności te przekazywane są poprzez terapię zajęciową polegającą na uczestnictwie osób z niepełnosprawnościami w zajęciach artystycznych, ruchowych, integracyjnych, rękodzieła, plastycznych, teatralnych, które zwiększają sprawność manualną, intelektualną, fizyczną i zawodową. Udział w terapii ma również duże znaczenie dla psychiki tych osób, pozwala zapomnieć o własnych ograniczeniach, rozwija wrażliwość, buduje poczucie własnej wartości, uczy sprawniejszego wykonywania codziennych czynności życiowych.

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum sprawowało nadzór merytoryczny i finansowy nad działalnością trzech warsztatów działających na terenie powiatu radomskiego, w terapii których uczestniczyło 95 niepełnosprawnych osób oraz wspierało finansowo 33 osoby biorące udział w terapii warsztatów działających na terenie innego powiatu (miasta Radom, powiatu szydłowieckiego i powiatu przysuskiego). Nadzór finansowy polegał na kontroli wydatków zgodnie z planem finansowym, nadzór merytoryczny na kontrolowaniu prawidłowości funkcjonowania pracowni, zajęć terapeutycznych, realizacji założonych celów w indywidualnych planach rehabilitacyjnych każdego uczestnika. Powiat podpisał trzy porozumienia dotyczące finansowania kosztów terapii 33 uczestników warsztatów działających na terenie innego powiatu w części nie objętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U z 2004 r. nr 63, poz. 587)

jednostka prowadząca warsztat składa powiatowi roczne sprawozdanie z działalności. Sprawozdanie to stanowi podstawę do dokonania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu. Warsztaty działające na terenie powiatu złożyły stosowne sprawozdanie ze swojej działalności. PFRON na działalność warsztatów przeznaczył w 2019 roku 1.719.120 złotych.

Formy rehabilitacji i zakres działania w 2019 r. warsztatów terapii zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Pionkach

Warsztat ten jest najdłużej funkcjonującą placówką w powiecie radomskim. W 2019 roku do placówki na zajęcia terapeutyczne uczęszczało 35 osób z niepełnosprawnościami, w tym 13 kobiet i 22 mężczyzn, z czego 12 osób posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawnością a 23 osoby znaczny stopień niepełnosprawności. Wśród tych osób rodzajami (przyczynami) niepełnosprawności były: upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna, upośledzenie narządu ruchu, choroby neurologiczne, choroby układu oddechowego i krążenia, choroby narządu wzroku, epilepsja. Trzynastu uczestników pochodziło z gminy Pionki, czworo z gminy Jedlnia-Letnisko, a pozostali beneficjenci pochodzili z miasta Pionki.

Ogólna frekwencja uczestników warsztatu w skali roku wyniosła ok.76 %, przy czym w styczniu, lutym, marcu, czerwcu, listopadzie i grudniu frekwencja wynosiła ponad 80%, w kwietniu i maju - ok.90%, w lipcu 75%, w sierpniu – ok 50%, a we wrześniu i październiku ok. 60%.

Terapia prowadzona była na podstawie Indywidualnych Programów Rehabilitacji, które to tworzone były zgodnie z zamierzonymi celami terapii oraz w oparciu o indywidualne predyspozycje uczestników. Uczestnicy realizowali programy rehabilitacji w 7 tematycznych pracowniach:

1. Informatyczno – technicznej, w której uczestnicy uczyli się podstaw obsługi komputera oraz popularnych programów komputerowych takich jak Open Office, Power Point, Corel Draw. Uczyli się wykorzystywania narzędzi biurowych oraz narzędzi stosowanych przy pracach w tzw. *małej poligrafii* jakimi są: drukarka, laminator, bindownica, bigownica, maszyna tnąco-wyłaczająca, wykrojniki do papieru. Pracownia oferuje wykonywanie zaproszeń tematycznych, wizytówek, dyplomów oraz plakatów. Dzięki zdobytym umiejętnościom dokonują obróbki zdjęć oraz obrazów cyfrowych jakie rejestrowane były podczas warsztatowych przedsięwzięć.
2. Tkacko – krawieckiej, w której uczestnicy poznawali różne techniki haftu takie jak: haft krzyżykowy czy wstążeczkowy. Zdobywali umiejętności wyszywania oraz zdobienia materiałów np. koralikami. W pracowni powstają prace wykonywane na szydełku oraz przedmioty szyte z filcu i materiału. Prace tworzone w tej pracowni wyróżniają się dużymi

walorami dekoracyjnymi dzięki czemu cieszą się popularnością podczas kiermaszów rękodzieła, w szczególności w okresie przedświątecznym. Najczęściej wykonywanymi pracami jakie powstały w tejże pracowni w tym roku były filcowe dekoracje w postaci skrzatów, lalek, choinek i kwiatów. Nowościami jakie powstały dzięki metodzie szydełkowania były łapacze snów i obrazy z serwetek.

3. Plastyczno – malarskiej, w której uczestnicy tworzyli prace przy wykorzystywaniu takich technik plastycznych jak malarstwo, rysunek, kolaż, plastyczne techniki mieszane typu mix media i decoupage. Uczestnicy tworzyli także przedmioty dekoracyjne, cieszące się popularnością podczas sprzedaży na kiermaszach rękodzieła. Wykonywane były np. szklane lampiony o tematyce bożonarodzeniowej, drewniane dekoracje świąteczne, anioły malowane na deskach i stroiki. Ciekawą innowacją wprowadzoną w pracowni plastycznej były sposoby tworzenia prac przy ponownym wykorzystywaniu przedmiotów, które wcześniej miały inne zastosowanie.

4. Agroterapii - zajęcia w tej pracowni miały na celu zdobywanie przez uczestników takich umiejętności jak uprawa i pielęgnacja roślin, planowanie i prowadzenie ogrodu warzywnego, gdzie uczyli się podstawowych czynności związanych z ogrodnictwem: sianie, wysadzanie sadzonek, podlewanie, pielenie itp. Uczestnicy posadzili między innymi ogórki, pomidory, truskawki, cukinie, fasolkę szparagową, buraki oraz tak zwaną włoszczyznę. W ogrodzie uczestnicy mieli także okazję zdobywać umiejętności wysadzania krzewów oraz roślin ozdobnych, planowania w jaki sposób można tego typu roślinność rozmieszczać. Dzięki przeprowadzonym reorganizacjom na rabatach, mogliśmy pozwolić sobie na wykorzystanie dodatkowego asortymentu ogrodniczego. Uczestnicy rozkładali agrowłókninę, na którą następnie mogli wysypać naprzemiennie z korą ozdobny żwir ogrodowy. Dzięki takim zabiegom uzyskali bardzo dobre efekty estetyczne, które nawet w okresie zimowym prezentują się bardzo dobrze. Uczestnicy zaangażowani byli także w prace porządkowe wokół budynku.

5. Samoobsługi – zajęcia w tej pracowni pozwalały uczestnikom osiągnąć umiejętności w zakresie przygotowania posiłków i czynności jakie mają z tym współzależność. Planowali posiłki, przygotowywali składniki, uczyli się posługiwać narzędziami kuchennymi oraz sprzętem AGD. Dzięki uzyskanym plonom z ogrodu warzywnego mieli możliwość opanowania nauki wykorzystania takich zasobów jakie posiadali. Zdobywali praktykę w kwestii podawania przygotowanych posiłków oraz utrzymywania miejsca pracy w należyтым porządku.

6. Muzyczno–rytmicznej, w której uczestnicy przygotowywali występy artystyczne. Ciekawymi zajęciami w tej pracowni były ćwiczenia z rytmiki, ćwiczenia oddechowe, rozluźniające, dykcyjne. Dodatkowym zajęciem było zaznajamianie się z gatunkami muzycznymi, słuchanie muzyki wyciszającej i relaksacyjnej. Dzięki wszelkiego rodzaju występom uczestnicy rozwijali pasję wokalną – aktorskie, nabierali pewności siebie,

współdziałali w grupie, uczyli radzenia sobie z treścią.

7. Ceramicznej - zajęcia w pracowni ceramiki dały możliwość nauki wykonywania odlewów gipsowych oraz nauki dekorowania gotowych prac ceramicznych. Uczestnicy polepszali zdolności manualne i precyzję. Bardzo ciekawymi pracami jakie wykonywali były choinki gipsowe, które następnie były dekorowane. Oprócz tego w pracowni odlewane były piękne anioły i inne mniejsze formy ceramiczne, z których robili np. magnesy na lodówkę.

Zajęcia w w/w pracowniach usprawniają funkcje psychofizyczne uczestników, uczą wykonywania czynności dnia codziennego, pobudzają aktywność społeczną i rozwijają umiejętności interpersonalne. Aby to realizować Warsztat utrzymuje także kontakt z lokalną społecznością poprzez aktywny udział w organizowanych imprezach, uroczystościach, kiermaszach i innych spotkaniach na terenie miasta Pionki i nie tylko. W 2019 roku warsztat opuściła 1 uczestniczka. Przyczyną jej odejścia był zły stan zdrowia.

Liczba uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie:

- zaradności osobistej i samodzielności – 7 uczestników, którzy wykazali większą dbałość o nawyki higieniczne, schludny wygląd oraz w utrzymanie porządku w najbliższym otoczeniu,
- rehabilitacji społecznej – 9 uczestników, u których pozytywne zmiany dotyczą harmonijnego współżycia w grupie, większego zaangażowania w kontakty społeczne, częstego komunikowania się z innymi, tworzenia więzi oraz samodzielnego rozwiązywania problemów,
- rehabilitacji zawodowej – 12 uczestników, u których poprawa nastąpiła w zakresie pracowitości, dokładności i staranności, samodzielności, motywacji do pracy, w przestrzeganiu przepisów bezpieczeństwa oraz podporządkowaniu się poleceniom opiekuna.

W 2019 roku rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnych programów rehabilitacji 35 uczestników. U większości z nich, ze względu na ograniczenia psychofizyczne, opanowanie różnych czynności wymaga dalszego utrwalania. Nacisk należy położyć na rozwijanie prawidłowych zachowań, pobudzanie aktywności społecznej i zaradności osobistej, a także wzmocnienie poczucia własnej wartości i budowanie adekwatnej samooceny. Wobec 20 uczestników dokonano oceny trzyletniej i na tej podstawie postanowiono kontynuować rehabilitację umożliwiającą utrwalanie zdobywanych umiejętności i nabywanie nowych wiadomości, co ma służyć samorealizacji oraz lepszemu funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych w społeczeństwie.

Warsztaty organizowały dwa cykliczne wydarzenia, w których brały udział osoby z niepełnosprawnością, z terenu powiatu radomskiego. Pierwsze z nich pod nazwą „Tradycje wielkanocne”, jak sam tytuł wskazuje związane były z tematyką świąt wielkanocnych, gdzie prezentowano prace uczestników, za które uzyskali dyplomy i nagrody. W konkursach tematycznych takich jak: najładniejsza pisanka, palma

wielkanocna, ciasto, koszyczek itp. bardzo chętnie brały udział inne placówki. Dodatkowym atutem wydarzenia była prezentacja interesujących, niekiedy poruszających autorskich przedstawień, gdzie podziwiano aktorskie i wokalne talenty uczestników.

Drugim wydarzeniem była impreza sportowa pod nazwą „Każdy jest zwycięzcą swoich słabości”, na której uczestnicy mieli okazję sprawdzić się w różnorodnych konkurencjach sportowych, za które była szansa zdobyć medale i cenne nagrody. Oba organizowane przez warsztat wydarzenia cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Ponadto w ciągu minionego roku brali udział w wydarzeniach organizowanych przez podobne placówki: uczestniczyli w Przeglądzie Kolęd i Pastorałek Osób Niepełnosprawnych „Muzyczne anioły” w Radomiu, w IX Festiwalu Piosenki Turystycznej Dla Osób Niepełnosprawnych „Piosenka serialowo - filmowa” w Marculach, w IV Konkursie Tanecznym Osób Niepełnosprawnych „W rytmie salsy”, w XVII Regionalnej Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Skaryszewie, a także w XVIII Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek „Staropolskie kolędowanie” w Pionkach oraz Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Iłży. Braлиśmy udział w imprezie andrzejkowej organizowanej przez ŚDS w Pionkach, która zbiegła się z obchodami 20-lecia tejże placówki oraz przemarsz ulicami Pionek z racji obchodów Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.

Warsztat przyłączał się także do współorganizowania lub udziału w wydarzeniach inicjowanych przez miasto – Pionki. Aktywnie brał udział w Orszaku Trzech Króli, w Wigilii Miejskiej, Dniu Pszczoły w Bartnym Kącie i w festynach miejskich organizowanych na rzecz społeczności pionkowskiej.

Dla podopiecznych warsztatu organizowano dodatkowe atrakcje, które pozwalały im rozwijać się w sferze socjologicznej, towarzyskiej, kulturowej. Kolejną inicjatywą była bogata kulturowo wycieczka do Zamościa, gdzie poznali historię miasta, zwiedzili zabytki oraz miejskie zoo. W okresie letnim odbył się piknik z okazji Dnia Mamy w Czarnolesie, grill na zakończenie lata, a w trakcie jesieni grzybobranie połączone z ogniskiem i plenerowymi zabawami. Wspaniałym wydarzeniem był wyjazd na uroczysty koncert Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” w Otrębusach, zorganizowany z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej

Warsztat prowadzony jest przez Caritas Diecezji Radomskiej od 10 grudnia 2008 r. W ciągu całego roku na zajęcia terapeutyczne uczęszczało 35 uczestników, w tym 12 kobiet i 23 mężczyzn, pochodzących z gminy: Iłża, Skaryszew, Kowala i Wierzbica. Wśród

uczestników 17 osób posiadało orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności a 18 osób znaczny stopień niepełnosprawności. Rodzajami (przyczynami) niepełnosprawności były: upośledzenie umysłowe, dysfunkcja narządu ruchu, choroba psychiczna, schorzenie neurologiczne, choroba układu oddechowego i krążenia oraz epilepsja.

Ogólna frekwencja uczestników w zajęciach warsztatu w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego przedstawiała się następująco:

ogólna frekwencja uczestników w zajęciach warsztatu w poszczególnych miesiącach wyniosła średnio ok. 88 %, przy czym w styczniu, lutym, maju, czerwcu, październiku i listopadzie wyniosła blisko 90 %, w marcu ok. 75 %, w sierpniu ok. 85 %, a w kwietniu, w lipcu, we wrześniu i w grudniu wyniosła ponad 90 %.

Warsztat w 2019 roku opuściło czterech uczestników, z czego dwie osoby z przyczyn osobistych, a kolejne dwie osoby z przyczyn zdrowotnych.

Liczba uczestników, którzy poczynili postępy przedstawiała się następująco:

- w zakresie zaradności osobistej i samodzielności: 27 uczestników, którzy w miarę możliwości samodzielnie lub z niewielką pomocą wykonywali powierzone zadania, angażując się w ich realizację i pokonując bariery swojej nieporadności, a także otwierając się na nowości,
- w zakresie rehabilitacji społecznej: 32 uczestników, którzy stali się bardziej opanowani, otwarci i komunikatywni, częściej szukającymi kontaktu oraz kontaktu z innymi uczestnikami, nawiązując nowe znajomości i chętnie angażując się w różnego rodzaju przedstawienia i występy,
- w zakresie rehabilitacji zawodowej: 25 uczestników, którzy nabyli nowe umiejętności w pracowniach, np. komputerowej, plastyczno-tkackiej czy bukieciarsko-wikliniarskiej.

W 2019 roku rada programowa podejmowała decyzje głównie odnośnie opracowania indywidualnych programów rehabilitacji i oceny ich realizacji przez każdego uczestnika, a także odnośnie przyjęcia nowych uczestników i przeznaczenia funduszy ze sprzedaży prac wykonanych podczas zajęć terapeutycznych.

W ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej, uczestnicy brali udział w zajęciach terapeutycznych, prowadzonych w 7 pracowniach: bukieciarsko-wikliniarskiej, plastyczno-tkackiej, hafciarskiej, gospodarczo-kulinarnej, muzyczno-rytmicznej, komputerowej i agrotterapii oraz zajęcia ruchowe w rehabilitacji i zajęcia logopedyczne.

Uczestnicy brali także udział w licznych imprezach wyjazdowych, jak również organizowanych przez placówkę, kiermaszach, spotkaniach integracyjnych i wycieczkach krajoznawczych:

- spotkania integracyjne, np.: wizyta duszpasterska księdza z parafii w Krzyżanowicach, spotkanie wielkanocne z księżmi, rodzicami, uczestnikami

i pracownikami placówki, udział w Leśnym Pikniku Majowym w Marculach, edukacyjno – integracyjne spotkanie placówek Caritas Diecezji Radomskiej - Warsztatów Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej oraz Centrum Nauki i Zabawy „Bajka” z Radomia. Uczestnicy brali udział w teleturnieju „Mam Talent”, pokazując przeróżne talenty: taniec, śpiew, układanie puzzli, robienie na szydełku, malowanie oraz opowiadanie kawałów. Warsztaty wybrały się na ryby do pobliskiej rzeki Iłżanki. Z wielkim zaangażowaniem uczestnicy brali udział w akcji „Sprzątanie świata” i oczyszczaliśmy z odpadów pobliską okolicę – las, łąki oraz przydrożne rowy. Byli w pobliskim schronisku dla psów, prowadzonym przez Iłżeckie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami. Spotkania te nauczyły otwartości, właściwego i kulturalnego zachowania oraz pewności siebie i poczucia własnej wartości.

- zabawy wyjazdowe, np.: uczestniczyli w obchodach 15 – lecia istnienia Warsztatów Terapii Zajęciowej w Lipsku, w zabawie karnawałowej Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Oddział Pionki, w zabawie ostatekowej połączona z Tłustym Czwartkiem w Restauracji Rycerska w Iłży, Majowy Piknik i Letnie Muzykowanie w Marculach, na zaproszenie DPS w Krzyżanowicach, 20-lecie ŚDS w Pionkach, połączone z zabawą andrzejkową, spotkanie opłatkowe u Kajakarzy z Radomia. Kontakt ze znajomymi oraz nabywanie nowych znajomości, dał uczestnikom komfort psychiczny.
- występy artystyczne, przedstawienia, konkursy, festiwale, spartakiady sportowe: występ bożonarodzeniowy w Kościele Matki Bożej Częstochowskiej w Radomiu, „XIV Konkurs Tradycji Wielkanocnych” w Pionkach, „III Spotkania z poezją – wierszem, fraszką i piosenką „Wiosna w poezji” w Środowiskowym Domu Samopomocy w Jedlance, „XIII Festiwal Dzieci i Młodzieży „Słowo i piosenka” w Domu Kultury w Iłży, „XVI Ogólnopolski Integracyjny Konkurs Piosenki „Śpiewajmy Razem” w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych i Słabo Widzących w Radomiu, „XII Konkurs Wiedzy Religijnej i Patriotycznej w Kalkowie-Godowie, „XII Festiwal Piosenki – Integracja malowana dźwiękiem” w Bochni, „XXXIII Dni Leśmianowskie” w Domu Kultury w Iłży, „Spartakiada Sportowa” w Pionkach, „IX Festiwal Piosenki Turystycznej dla osób Niepełnosprawnych” w Marculach, „XIII Regaty Kajakowe” w Domaniowie, „XVII Regionalna Spartakiada Osób Niepełnosprawnych” w Skaryszewie, Nocy Bibliotek w MGBP w Iłży, Inauguracja IV Semestru Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Iłży, „II Memoriał Sportowy im. Św. Jana Pawła II Osób Niepełnosprawnych” w Radomiu, „IV Konkurs Taneczny Osób Niepełnosprawnych” w Iłży, „XXII Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych” w Domu kultury w Iłży.

Uczestnicy, biorąc udział w występach artystycznych, przedstawieniach, uczyli się otwartości i aktywności, rozwijali się społecznie ukazując własne i wyuczone umiejętności.

Zajmując czołowe miejsca i będąc wyróżnionymi, nabywali poczucie satysfakcji, zadowolenia, ale szczególnie upewniali się, że potrafią sprostać pewnym zadaniom i mogą nabywać nowe wiadomości i umiejętności.

- wyjazdy krajoznawcze i warsztatowe: podopieczni udali się nad rzekę, by utopić wykonaną w nowej pracowni agrotterapii Marzannę, w związku z nadchodzącymi Świątami Wielkanocnymi oraz nabożeństwami Drogi Krzyżowej, grupa podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej wraz z opiekunami porządkowała VI stację drogi krzyżowej na Piotrowym Polu, Pielgrzymka Wspólnot Caritas do Niepokalanowa, podopieczni wraz z terapeutami wybrali się na wycieczkę do Nałęczowa oraz do Kazimierza Dolnego, wybrali się także na dwudniową wycieczkę do Zamościa i Zwierzyńca, na „Trening Ekonomiczny” w Galardii w Starachowicach.

Dzięki wyjazdom uczestnicy wzbogacali swoją wiedzę: geograficzną, krajoznawczą, kulturową, historyczną. Uczuli się zdobywania nowych doświadczeń zawodowych i społecznych oraz samodzielności w miejscu innym niż miejsce zamieszkania, gdzie nabywali pewności siebie i poczucia własnej wartości.

- kiermasze prac rękodzielniczych: kiermasz w Starostwie Powiatowym w Radomiu i Jarmark w Iłży na Wielkanoc i Boże Narodzenie, gdzie uczestnicy, prezentowali własne zdolności przed społeczeństwem. Ale również uczyli się: przebywania wśród ludzi, samej sprzedaży – obrót środkami finansowymi w ramach treningu ekonomicznego oraz zapoznania się z kulturą i obyciem,
- wewnątrz placówki: organizowane były zabawy okolicznościowe, akademie, spotkania integracyjne, obchody urodzin, spacer i wycieczki piesze, zbiór jagód, grzybów, porzeczek, runa leśnego, konkursy i zawody sprawnościowe, prelekcje i wykłady oraz funkcja dyżurnego, prowadzone przez uczestników, karaoke, kalambury, gry i zabawy grupowe.

Udział w tych zajęciach nauczył podopiecznych odpowiedzialności, samodzielnego wykonywania powierzonych obowiązków, ale w szczególności wpłynął na otwartość, odwagę, przełamanie nieśmiałości w nawiązaniu do aktywnego myślenia.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym

Warsztat istnieje od 2013 roku. Placówka mieści się w Młodocinie Większym, w obiekcie należącym do Gminy Wolanów. Organem prowadzącym WTZ jest Stowarzyszenie Przyjaciół Młodocina Większego i Osób Niepełnosprawnych Pozytywni. Warsztat w 2019 roku prowadził terapię dla 25 osób, w tym 9 kobiet i 16 mężczyzn, zamieszkałych gminy: Wolanów, Kowala, Zakrzew oraz dwie osoby pochodzące z powiatu szydłowieckiego – gmina Orońsko. Z tego 12 osób posiadało orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a 13 osób znaczny stopień niepełnosprawności. Przyczynami

niepełnosprawności podopiecznych w przeważającej części są: upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna, upośledzenie narządu ruchu, choroby neurologiczne, zaburzenia głosu, mowy i narządu słuchu, choroby układu oddechowego i krążenia, epilepsja. Większość uczestników posiada niepełnosprawności sprzężone.

Ogólna frekwencja uczestników warsztatu w skali roku wyniosła ok. 85%, przy czym w kwietniu i wrześniu było to ok. 80%, w sierpniu, w październiku i w listopadzie ok. 90%, a w pozostałych miesiącach frekwencja wynosiła w ok. 85%.

Zajęcia w Warsztacie Terapii Zajęciowej Pozytywni w 2019 r. nakierowane były na rozwój kompetencji zawodowych poszczególnych uczestników i proces socjalizujący, mający na celu przygotowanie uczestników do samodzielnego wykonywania podstawowych czynności samoobsługowych, zarówno w zakresie kompetencji osobistych jak i społecznych. Zajęcia dostosowane były do indywidualnych możliwości podopiecznych. Przebieg zajęć realizowany był w oparciu o Indywidualne Programy Rehabilitacji oraz roczne i miesięczne plany pracy poszczególnych pracowni terapeutycznych. Praca z uczestnikami przebiegała wielotorowo, z dużym naciskiem na sferę intelektualną, psychiczną i ruchową.

Rehabilitacja zawodowa i społeczna prowadzona była w pięciu pracowniach tematycznych: pracowni plastycznej, komputerowej, technicznej, ekspresji twórczej i dnia codziennego. Realizowano w nich tematykę bezpośrednio związaną z daną pracownią. Dodatkowo podopieczni objęci byli rehabilitacją ruchową, a także opieką psychologiczną.

Celem głównym pracowni plastycznej było usprawnianie manualne, wzbudzanie wyobraźni i zainteresowań uczestników poprzez takie zajęcia jak: malowanie różnymi farbami (plakatowe, gwasz, akryl), rysowanie przy pomocy różnych narzędzi malarskich (kredki ołówkowe, świecowe, pastele, ołówki różnej miękkości, węgiel, cienkopisy, flamastry), lepienie przedmiotów dekoracyjnych w glinie ceramicznej, plastelinie, modelinie.

W pracowni dnia codziennego odbywały się zajęcia kulinarne, wzbogacane o ćwiczenia z zakresu racjonalnego planowania zbilansowanej diety i racjonalnego wykorzystania produktów żywnościowych podczas przygotowywania posiłków. W czasie zajęć z zakresu zaradności osobistej i samodzielności uczestnicy wyrabiali i utrwalali nawyki higieniczne. Uczestnicy na przestrzeni ostatniego roku utrwalali obsługę takich urządzeń jak pralka i zmywarka, mogli także doskonalić nabyte wcześniej umiejętności z zakresu obsługi innych sprzętów AGD. Jak co roku podopieczni z tej pracowni zaangażowani byli również w prace ogrodnicze, służące podniesieniu estetyki placówki WTZ.

Podczas zajęć w pracowni komputerowej uczestnicy poznawali podstawowe zasady korzystania z komputera i Internetu. Na zajęciach komputerowych podopieczni zdobywali

również umiejętność obsługi narzędzi do obróbki cyfrowej (aparat, kamera, skaner) oraz innych urządzeń m.in. takich jak: drukarka, rzutnik, gilotyna, bindownica. Uczyli się obsługi prostych programów graficznych i tekstowych. Opracowywali projekty zaproszeń świątecznych. W całości zaangażowani byli również w pracę nad współtworzeniem przedstawień teatralnych.

W pracowni ekspresji twórczej powstawały prace głównie oparte na szyciu i projektowaniu strojów i przedmiotów użytkowych. Wykonywano tam m.in. stroje i rekwizyty do przedstawień teatralnych, poduszki, zasłonki, obrusy, wszelkiego rodzaju ozdoby świąteczne. Uczestnicy w tej pracowni mogli zapoznać się z podstawowymi technikami pracy krawieckiej i wykorzystać tę wiedzę w praktyczny sposób.

Pracownia techniczna realizowała terapię poprzez tworzenie małych form dekoracyjnych i użytkowych. Głównym materiałem wykorzystywanym na tej pracowni były materiały drewnopochodne. Powstały z nich choinki klejone z listewek i wycinane z jednego elementu, w którym wyżynane były ażurowe wzory kwiatów, mikołajki, koniki, saneczki, lampiony, tacki, szkatułki, doniczki i różnego rodzaju bazy pod stroiki. Dzięki pomocy rodziców i uczestników powstało na terenie przylegającym do budynku boisko do siatkówki. Dodatkowo podopieczni angażowani byli podczas prac konserwatorskich i drobnych napraw na terenie ośrodka.

W 2019 roku warsztat opuścił jeden uczestnik. Przyczyną jego odejścia były problemy zdrowotne.

Uczestnicy warsztatu poczynili postępy w zakresie:

- zaradności osobistej i samodzielności – 9 uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie nawyków higienicznych i samoobsługi w zajęciach dnia codziennego,
- rehabilitacji społecznej – 10 uczestników, u których zwiększył się poziom kultury osobistej, wzrosła chęć przełamywania swoich barier wstydu i niepewności, podniosła się pewność siebie i otwartość na nowe znajomości i współpracę,
- rehabilitacji zawodowej – 8 uczestników, u których zauważono progres w zakresie dyscypliny pracy, realizacji otrzymanych poleceń, dokładności i precyzyjności w wykonywanych zadaniach.

Rada programowa opracowała m.in. indywidualny program rehabilitacji każdego uczestnika i dokonała ich realizacji.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym od początku istnienia odnosi liczne sukcesy na polu artystycznym. Przedstawienia teatralno-muzyczne stanowią doskonałą wizytówkę warsztatu, tym bardziej że prezentowane są szerokiej publiczności na przeglądach twórczości osób niepełnosprawnych i lokalnych imprezach. Rok 2019 był szczególnie obfity w nagrody zdobyte na polu artystycznym. Były to w kolejności chronologicznej: pierwsze miejsce na XIV Konkursie Tradycji Wielkanocnych w Pionkach, zaszczytne pierwsze miejsce na Drugim Mazowieckim Festiwalu Osób

z Niepełnosprawnością Intelektualną w Radomiu, pierwsze miejsce w IV Konkursie Tanecznym Osób Niepełnosprawnych w Iłży. Oprócz ww. nagród WTZ "Pozytywni" zaprezentował szerokiej publiczności przedstawienie wielkanocne "Jezus – ten sam: wczoraj, dziś i jutro". Przedstawienie to zostało zaprezentowane szerokiej publiczności podczas warsztatowego spotkania wielkanocnego i w trakcie pikniku rodzinnego zorganizowanego przez parafię w Młodocinie Większym. Ponadto inscenizacja ta została przedstawiona na specjalnym pokazie zorganizowanym na scenie Resursy Obywatelskiej w Radomiu. W jednym z numerów Echa Dnia ukazał się obszerny artykuł na temat działalności artystycznej grupy teatralnej z WTZ Pozytywni. Warsztat został również zauważony przez redaktorów Gościa Niedzielnego, co zaowocowało artykułem w tym tygodniku.

Warsztat Terapii Zajęciowej został wyróżniony w szczególny sposób: jako jedyny podmiot z gminy Wolanów, otrzymał prestiżową nagrodę Animatora Kultury.

Sukcesy podopiecznych potwierdzają, że wytrwała i systematyczna praca z osobami niepełnosprawnymi może przynosić wymierne rezultaty. Zdobyte nagrody znacznie podniosły samoocenę podopiecznych, a systematyczna praca nad przygotowywaniem poszczególnych projektów podniosła ich kompetencje społeczne.

Po zapoznaniu się z przekazanymi materiałami dotyczącymi działalności warsztatów w roku ubiegłym należy ocenić pozytywnie działalność, prowadzoną rehabilitację zawodową, realizację indywidualnych planów terapii i rehabilitacji, metody pracy, współpracę z rodzicami oraz całość prowadzonej dokumentacji warsztatu.

Cel 3. Wsparcie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Wspieranie podejmowania działalności gospodarczej lub rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie wkładu spółdzielni socjalnej pomaga przedsiębiorczym osobom niepełnosprawnym w samozatrudnieniu. Pomoc jest bezzwrotna, wysokość dofinansowania uzależniona jest od zadeklarowanego przez wnioskodawcę okresu prowadzenia działalności. W przypadku zobowiązania do prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej lub członkostwa w spółdzielni socjalnej nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy dofinansowanie wynosi nie więcej niż sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia oraz wynoszącej od sześciokrotności do piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia w przypadku zobowiązania się do prowadzenia przez co najmniej 24 miesięcy, jeżeli nie otrzymała bezzwrotnych środków na ten cel. W 2019 roku dwie osoby niepełnosprawne przy pomocy dofinansowania ze środków PFRON rozpoczęło działalność gospodarczą. Osoby te zadeklarowały prowadzenie działalności przez co najmniej 12 miesięcy. Otrzymały

dofinansowanie w wysokości po 20.000 złotych każda. Jedna osoba prowadzi działalność gospodarczą dotyczącą administrowania nieruchomościami, a druga osoba zajmuje się produkcją peletu.

2. Wspieranie udziału osób niepełnosprawnych w stażach, szkoleniach, kursach zawodowych.

W 2019 roku dofinansowanie otrzymały 2 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu w wysokości 9.914.41 złotych na odbycie stażu.

Cel 4. Przeciwdziałanie dyskryminacji i poszanowanie praw osób niepełnosprawnych.

Współdziałanie z podmiotami zwalczającymi dyskryminację osób z niepełnosprawnością.

„Opieka wytchnieniowa”

W roku ubiegłym Powiat Radomski przystąpił do realizacji Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019 finansowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Realizatorem Programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu w partnerstwie z Domem Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach.

Zadanie realizowano w formie specjalistycznego poradnictwa dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad 65 osobami o znacznym stopniu niepełnosprawności. Beneficjenci skorzystali z porad specjalistów w zakresie wsparcia psychologicznego, pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego, terapeutycznego, dietetycznego oraz poradnictwa indywidualnego w łącznej ilości 650 godzin. Całkowity koszt świadczenia usług opieki wytchnieniowej wynosił 26.208 zł. z czego 20.800 zł. Powiat Radomski otrzymał ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Informowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w kwestii przysługujących im uprawnień.

Zadaniem każdego pracownika PCPR, jest umożliwienie wszystkim osobom dokonywania własnych wyborów, równego traktowania, poszanowania za to, kim są, równego dostępu do wsparcia.

Ponadto podczas udziału w różnych spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia, fundacje, samorządy gminne i inne podmioty w imprezach kulturalnych, sportowych, integracyjnych, pracownicy udzielali informacji o przysługujących uprawnieniach i możliwościach pomocy w tym finansowego ze środków PFRON.

Cel 5. Partnerstwo na rzecz realizacji zadań z zakresu rehabilitacji

zawodowej i społecznej.

Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

W 2019 roku pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu brali udział w spotkaniu zorganizowanym przez Gminę Pionki, Gminę Iłża, Caritas Diecezji Radomskiej, Wojewódzki Urząd Pracy, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wojewódzki Urząd Pracy, Powiatowy Urząd Pracy. Współpraca Powiatowego Centrum z organizacjami pozarządowymi w 2019 roku dotyczyła pomocy w organizowaniu aktywności społecznej niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu, a także w zakresie przygotowania dokumentacji niezbędnej do otrzymania dofinansowania i rozliczenia się z przyznanych środków.

V. Realizacja świadczeń dla rodzin zastępczych i podopiecznych pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum realizuje zadania związane z przyznawaniem świadczeń, o których mowa w obowiązujących przepisach prawnych. Większość świadczeń ma charakter finansowy, są przyznawane na podstawie decyzji administracyjnych. Sporządzane są również listy wypłat, przygotowywane są rozliczenia finansowe z gminami powiatu radomskiego, które partycypują w kosztach utrzymania dzieci przebywających w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej pochodzących z ich terenu, prowadzone są postępowania w sprawie zawierania porozumień pomiędzy powiatami.

Dane liczbowe na temat rodzin zastępczych w powiecie radomskim.

W 2019 roku w **98** rodzinach zastępczych przebywało łącznie **154** dzieci, w tym:

w **63** rodzinach spokrewnionych przebywało **84** dzieci;

w **25** rodzinach niezawodowych przebywało w nich **31** dzieci;

w **10** rodzinach zawodowych przebywało w nich **39** dzieci.

Większość rodzin, o których mowa powyżej funkcjonuje od lat, w bieżącym roku powstało natomiast **7** nowych rodzin zastępczych. Liczba dzieci umieszczonych po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej /w rodzinach nowo powstałych i już funkcjonujących/ - to **13**.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w rodzinach zastępczych mają prawo pozostać pełnoletni wychowankowie, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, pod warunkiem, że kontynuują proces edukacji. Rodziny zastępcze w dalszym ciągu otrzymują pomoc finansową na ich utrzymanie.

W 2019 roku w rodzinach zastępczych przebywało ogółem **31** pełnoletnich podopiecznych. Łączna kwota wypłaconych świadczeń za IV kwartały 2019 roku wynosi **1.646.359,26 zł.** /rodziny spokrewnione – **648.847,15 zł.** niezawodowe – **347.131,36 zł.,** zawodowe – **470.478,99 zł.,** pomocowe – **7.755,71 zł.,** świadczenia dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych usamodzielniających się – **172.146,05 zł./** w tym na:

- świadczenia miesięczne w łącznej wysokości **1.408.711,26 zł.** dla 98 rodzin zastępczych, w których przebywało 154 dzieci /w tym: dla 1 dziecka cudzoziemskiego w 1 rodzinie zastępczej – **12.624,- zł.** i 5 rodzin pomocowych – **7.755,71 zł./**
- na kontynuowanie nauki wypłacono świadczenia miesięczne na łączną kwotę **131.772,05 zł** dla 28 dorosłych wychowanków rodzin zastępczych.
- 6 świadczeń na usamodzielnienie dla 6 wychowanków w łącznej wysokości **27.758 zł.**
- 8 świadczeń dla 8 wychowanków na zagospodarowanie w łącznej wysokości **12.616zł.**
- 19 świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z przyjęciem dziecka do rodziny w łącznej wysokości **31.400,- zł.**
- na poprawę jakości sprawowanej opieki wypłacono 2 świadczenia dla 2 dzieci w łącznej wysokości **4.000,- zł.**
- środki finansowe na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania przyznano 5 rodzinom zawodowym w łącznej wysokości **29.351,95 zł.**
- wypłacono 2 dofinansowania do wypoczynku dla 2 dzieci w łącznej wysokości **650,- zł.**
- na pokrycie skutków zdarzenia losowego wypłacono 1 świadczenie dla 1 dziecka w wysokości **100,- zł.**

W 2019 roku Powiatowe Centrum realizowało umowy o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej z:

- 2 pogotowiami rodzinnymi w gminach: Jedlnia Letnisko, Gózd.
- 7 zawodowymi rodzinami w gminach: Kowala, Wierzbica, Jedlnia Letnisko, Iłża.
- 1 specjalistyczną rodziną w gminie Jastrzębia.

LICZBA DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH W POGOTOWIACH RODZINNYCH			
	Od momentu powstania	W trakcie roku 2019	Stan na dzień 31.12.2019 r.
Pogotowie – Gózd	61	2	2
Pogotowie – Jedlnia Letnisko	36	3	2
ŁĄCZNIE:	97	5	4

LICZBA DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH W RODZINACH ZAWODOWYCH						
ROK 2019	RODZINY ZAWODOWE			RODZINA ZASTĘPCZA SPECJALISTYCZNA		
	Od momentu powstania	W trakcie roku 2019	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Od momentu powstania	W trakcie roku 2019	Stan na dzień 31.12.2019 r.
Gm. Wierzbica	11	5	5	-	-	-
Gm. Kowala	10	5	4	-	-	-
Gm. Jedlnia Let.	20	4	2	-	-	-
Gm. Jedlnia Let.	4	4	1			
Gm. Jedlnia Let.	8	6	6			
Gm. Ilża	3	3	3	-	-	-
Gm. Jedlińsk	-	5	5			
Gm. Jastrzębia	-	-	-	4	2	2

Rodziny zawodowe wykonują swoje zadania na podstawie umów zleceń. Za IV kwartały wypłacono wynagrodzenia wraz z pochodnymi w łącznej wysokości **347.034,70 zł.**

Zgodnie z art. 191 ust 9 ustawy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Uzyskane na tej podstawie dochody z gmin za pobyt wychowanków w rodzinach zastępczych wyniosły w omawianym okresie **487.365,94zł.**

Na rzecz wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej dokonano wypłaty pomocy finansowej z przeznaczeniem na kontynuowanie nauki na kwotę **21.340,97 zł.**, 5 świadczeń na usamodzielnienie w formie pieniężnej w kwocie **29.576,- zł.** i 5 świadczenia na zagospodarowanie w kwocie **14.083,- zł.** łącznie wydatkowano **64.999,97 zł.**

Zadaniem, wynikającym z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, realizowanym przez zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej od kwietnia 2016 roku jest wypłata dodatków wychowawczych dla dzieci w rodzinach zastępczych, a od 1 lipca 2019 r. również wypłata dodatków wychowawczych dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych mieszczących się na terenie powiatu radomskiego.

W 2019 roku dokonaliśmy wypłaty **1.305** świadczeń dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w łącznej kwocie **638.134,65 zł.** oraz 171 świadczeń dla dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej Dom Matki i Dziecka w Jasieńcu Iłżeckim Dolnym na łączną kwotę **83.667,20 zł.**

Zgodnie z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. rodzinom zastępczym, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz osobom uczącym /do ukończenia 20 roku życia lub 24 roku życia w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności/ przysługuje raz w roku świadczenie Dobry Start. Wysokość świadczenia zgodnie z § 5 w/w rozporządzenia wynosi 300,- zł. Łączna wypłacono 147 świadczeń na łączną kwotę **44.100,- zł.**

Realizacja art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Obowiązkiem Powiatowego Centrum jest pokrywanie kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu powiatu radomskiego, które na mocy orzeczeń sądowych zostały umieszczone w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. W 2019 roku **23** wychowanków przebywało w rodzinach zastępczych na terenie powiatów: grójeckiego, kozienickiego, warszawskiego zachodniego, dębickiego, pruszkowskiego, ostrowieckiego oraz miasta Radom. Powiat radomski przekazał z tego tytułu dotacje celowe za IV kwartały ubiegłego roku w łącznej wysokości **458.423,09 zł.**

Natomiast, **25** wychowanków pochodzących z terenu miasta Radom, miasta st. Warszawy, Bielska – Białej, powiatów: Starachowickiego, Średzkiego, Świdnickiego, Nowotomyskiego, Zwoleńskiego, Gliwickiego, Giżyckiego, Włodawskiego i Grójeckiego przebywa w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie powiatu radomskiego. Na podstawie zawartych z tymi powiatami porozumień powiat radomski otrzymał w minionym roku tytułem zwrotu kosztów utrzymania dotacje celowe w wysokości **276.985,64 zł.**

Ponadto, w 2019 roku **11** naszych podopiecznych przebywało w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu lipskiego oraz szydłowieckiego. Na utrzymanie małoletnich została przekazana dotacja w kwocie **413.229,80 zł.**

VI. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

Świadczenia dla rodzin zastępczych:

- wypłatę pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 157 dzieci w 108 rodzinach zastępczych w łącznej kwocie 1.553.921,32 zł.
- wypłatę pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 1 dziecka cudzoziemskiego w 1 rodzinie zastępczej w wysokości 11.124,- zł.
927,- zł * 1 dziecko = 927,- zł * 12 miesięcy = 11.124,- zł.

- wypłatę świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka jednorazowo dla nowych rodzin zastępczych w kwocie 20.500,- zł.
 - wypłatę środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla 1 rodziny zastępczej zawodowej w wysokości 26.771,42 zł.
 - wypłatę dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w łącznej kwocie 1.900,- zł.
 - wypłatę pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 23 wychowanków rodzin zastępczych w łącznej kwocie 127.315,26 zł.
 - wypłatę pomocy na zagospodarowanie dla 3 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych w łącznej kwocie 4.731,00 zł.
 - wypłatę pomocy na usamodzielnienie dla 2 pełnoletniego wychowanka rodziny zastępczej w kwocie 10.409,- zł.
 - wypłatę dofinansowania kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w kwocie 4.600,-zł.
- Razem świadczenia dla rodzin zastępczych – 1.761.272,00 zł.

Wynagrodzenia razem z pochodnymi dla zawodowych i pomocowych rodzin zastępczych oraz psychologa:

Na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. 2019, poz. 1111 z późn. zm./ wysokość wynagrodzeń i świadczeń określonych w umowach są waloryzowane corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń, określonym w ustawie budżetowej dla pracowników państwowej sfery budżetowej nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń od dnia 1 kwietnia każdego roku kalendarzowego.

Zgodnie z założeniami projektu ustawy budżetowej na rok 2020 średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustala się w wysokości 106%.

Powyższe uzasadnia waloryzację wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych od dnia 1 kwietnia 2020 roku.

Mając na uwadze powyższe:

Wynagrodzenia razem z pochodnymi dla zawodowych i pomocowych rodzin zastępczych oraz psychologa w łącznej wysokości 453.650,93 zł. w tym:

§ Wynagrodzenia bezosobowe – 379.084,80 zł.

§ Składki społeczne – 65.278,54 zł.

§ Fundusz pracy – 9.287,59 zł.

Planuje się funkcjonowanie w 2020 roku dwóch rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego /art. 85 ust. 2 i 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz43. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm./:

$2.890,00 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 8.670,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 8.670,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 8.670,00 \text{ zł} = 1.492,98 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 8.670,00 \text{ zł} = 212,43 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$3.064,00 \text{ zł} * 9 \text{ miesięcy} = 27.576,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 27.576,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 27.576,00 \text{ zł} = 4.748,58 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 27.576,00 \text{ zł} = 675,63 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$3.468,00 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 10.404,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 10.404,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 10.404,00 \text{ zł} = 1.791,57 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 10.404,00 \text{ zł} = 254,91 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$3.677,00 \text{ zł} * 9 \text{ miesięcy} = 33.093,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 33.093,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 33.093,00 \text{ zł} = 5.698,62 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 33.093,00 \text{ zł} = 810,81 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 95.428,53 zł.

Planuje się funkcjonowanie w 2020 roku jednej rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej /art. 85 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm./:

$2.885,20 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 8.655,60 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 8.655,60 \text{ zł}.$

$17,22\% * 8.655,60 \text{ zł} = 1.490,49 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 8.655,60 \text{ zł} = 212,07 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$3.059,20 \text{ zł} * 9 \text{ miesięcy} = 27.532,80 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 27.532,80 \text{ zł}.$

$17,22\% * 27.532,80 \text{ zł} = 4.741,11 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 27.532,80 \text{ zł} = 674,55 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 43.306,62 zł.

Planuje się funkcjonowanie w 2020 roku jednej rodziny zastępczej zawodowej /art. 85 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm./:

$2.885,20 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 8.655,60 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 8.655,60 \text{ zł}.$

$17,22\% * 8.655,60 \text{ zł} = 1.490,49 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 8.655,60 \text{ zł} = 212,07 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$3.059,20 \text{ zł} * 9 \text{ miesięcy} = 27.532,80 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 27.532,80 \text{ zł}.$

$17,22\% * 27.532,80 \text{ zł} = 4.741,11 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 27.532,80 \text{ zł} = 674,55 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 43.306,62 zł.

Planuje się funkcjonowanie w 2020 roku ośmiu rodzin zastępczych zawodowych /art. 85 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm./:

$2.250,00 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 6.750,00 \text{ zł} * 7 \text{ osób} = 47.250,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 47.250,00 \text{ zł} = 8.136,51 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 47.250,00 \text{ zł} = 1.157,61 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$2.385,00 \text{ zł} * 9 \text{ miesięcy} = 21.465,00 \text{ zł} * 7 \text{ osób} = 150.255,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 150.255,00 \text{ zł} = 25.873,98 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 150.255,00 \text{ zł} = 3.681,23 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$2.385,00 \text{ zł} * 6 \text{ miesięcy} = 14.310,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 14.310,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 14.310,00 \text{ zł} = 2.464,26 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 14.310,00 \text{ zł} = 350,56 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 253.479,15 zł.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza możliwość czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą i przejęcia na ten czas opieki na dzieckiem przez rodziny zastępcze pomocowe.

Planuje się wypłatę w 2020 roku wynagrodzenia dla 2 rodzin zastępczych pomocowych /art. 73, 74, 75 i 85 ust. 6, 7 i 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm./:

$1.325,- \text{ zł} * 1 \text{ miesiąc} = 1.325,- \text{ zł} * 2 \text{ osoby} = 2.650,- \text{ zł}.$

$17,22\% * 2.650,- \text{ zł} = 456,34 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 2.650,- \text{ zł} = 64,92 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 3.171,26 zł.

Planuje się w 2020 roku przeprowadzenie badań psychologicznych w celu wydania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji u nowo powstałych rodzin zastępczych, u kandydatów ubiegających się o pełnienie tej funkcji oraz ponowienie badań u istniejących rodzin zastępczych /art.46 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm./:

Zgodnie z 76 ust. 4 pkt 3 a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. 2019, poz. 1111 z późn. zm./ do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rodzinom zastępczym. Badania te mają służyć wydaniu opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej /art. 46 ust. 3 cyt. ustawy/.

Opinia ta ma musi być ponawiana co 2 lata u funkcjonujących już rodzin zastępczych
Osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej - kandydaci również muszą
uzyskać przedmiotową opinię.

W związku z powyższym, zakładamy że opinia o posiadaniu predyspozycji i
motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej powinna być przygotowana u
50 rodzin.

Szacujemy, że koszt badań dla jednej rodziny zastępczej będzie stanowić wydatek rzędu
250,- zł.

Opinie zostaną przygotowane na podstawie przeprowadzonych badań przez psychologa, z
którym zostanie zawarta umowa zlecenie. Aby mieć pełen obraz funkcjonowania rodziny ii
relacji w niej panujących badaniami obejmujemy również dzieci przebywające pod opieką
rodziny zastępczej i dzieci biologiczne kandydatów.

$50 \text{ rodzin} \times 250,- \text{ zł.} = 12.500,- \text{ zł.}$

$17,22\% \times 12.500,00 \text{ zł} = 2.152,50 \text{ zł.}$ Składki społeczne

$2,45\% \times 12.500,00 \text{ zł} = 306,25 \text{ zł.}$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 14.958,75 zł.

Zatrudnienie pedagoga:

Zgodnie z art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań
organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy obowiązek organizacji posiedzeń zespołu
ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Posiedzenia zespołów powinny odbywać się przy udziale w szczególności pedagoga.

Powiatowe Centrum do tej pory nie zatrudniało pedagoga. Z wytycznych uzyskanych
ze strony jednostki nadrzędnej tj. Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie
wynika, że oceny sytuacji dziecka należy dokonywać przy udziale osoby zatrudnionej
na stanowisku pedagoga. Takiej funkcji nie powinien pełnić koordynator rodzinnej pieczy
zastępczej, czy inna osoba mająca wykształcenie pedagogiczne, ale zatrudniona
na innym stanowisku.

W związku z powyższym zachodzi potrzeba zatrudnienia pedagoga, do którego
zadań będzie należało uczestnictwo we wszystkich posiedzeniach zespołu ds. okresowej
oceny sytuacji dziecka, przeprowadzanie badań pedagogicznych u kandydatów
na opiekunów zastępczych oraz przygotowywanie diagnoz psychofizycznych dzieci
umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wynagrodzenie 500,- zł. miesięcznie /około 30 godzin pracy w miesiącu/.

płaca brutto: $500 \text{ zł. m-cznie} \times 12 \text{ miesięcy} = 6.000 \text{ zł.}$

składki społ.: $6.000 \text{ zł.} \times 17,22\% = 1.033 \text{ zł.}$

FP: $6.000 \text{ zł.} \times 2,45\% = 147 \text{ zł.}$

Razem: **7.180,- zł.**

Realizacja programu służącego działaniom profilaktycznym:

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz. U. 2015, poz. 1390 z późniejszymi zmianami/ do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W 2020 roku planujemy zrealizowanie programu, który będzie służył wzmocnieniu realizowanych przez rodziców funkcji opiekuńczo – wychowawczych i zapobieganiu umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną w rodzinnych instytucjonalnych formach pieczy. Przedmiotowy program obejmowałby m. innymi następujące zagadnienia: wychowywanie dzieci bez przemocy, poszanowanie praw dzieci, komunikacja w rodzinie, ochrona dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, realizacja zadań opiekuńczo – wychowawczych, profilaktyka przemocy rówieśniczej, procedura podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia.

Koszt realizacji zadania: **6.000,- zł.**

/kwota ta obejmuje organizację zajęć, zawarcie umów zleceń ze specjalistami m.in. w zakresie resocjalizacji i profilaktyki społecznej, pedagogiki, psychologii, terapii pedagogicznej i terapii rodzin/.

Zadanie to będzie realizować organizacja pożytku publicznego -Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”.

Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych:

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którą to funkcję pełni powiatowe centrum pomocy rodzinie należy zapewnić pomoc wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.

Zadanie to realizujemy od kilku lat, dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”, które oprócz prowadzenia grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, zapewnia pomoc specjalistów takich jak: terapeuta rodzinny, ds. uzależnień i innych.

W 2020 roku chcemy kontynuować realizację tego zadania, w ramach którego chcemy zorganizować Festyn Rodzinny, który planujemy połączyć z promowaniem idei zastępczego rodzicielstwa. Chcielibyśmy również zapewnić uczestnikom wyjścia integracyjne, wycieczkę jednodniową.

Podczas zajęć grupy wsparcia dla rodziców zastępczych, równoległe będą odbywać się zajęcia dla podopiecznych rodzin.

Koszt realizacji zadania: **20.000,- zł.**

/kwota ta obejmuje organizację zajęć, organizację festynu, wycieczki, zawarcie umów zleceń ze specjalistami/.

Promocja rodzicielstwa zastępczego:

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej. Aby zainteresować osoby i rodziny pełnieniem tej odpowiedzialnej funkcji, a także pozyskać nowych kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej zawodowej konieczna jest promocja zastępczego rodzicielstwa.

Realizację tego zadania zakłada również 3 letni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej.

Koszt realizacji zadania: **1.000,- zł.**

Kwota ta byłaby przeznaczona na wydruk materiałów promocyjnych np. plakatów, ulotek, publikację artykułu w prasie itp.

Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

za rok 2019

... Dziecko, dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia ...

... Dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub w przypadku, gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostać w tym środowisku, będzie miało prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa: tego rodzaju opieka może obejmować, między innymi umieszczenie w rodzinie zastępczej, adopcję...

/Konwencja o Prawach Dziecka/

Rodzina stanowi wspólnotę osób, która jest podstawową formą życia indywidualnego i społecznego. Jest pierwotną i najpowszechniejszą grupą społeczną prawie każdego z nas. To ona należy do pierwszego środowiska dającego człowiekowi możliwość wszechstronnego rozwoju, zaspokajania jego wielu potrzeb i wprowadzania go w świat wartości i norm społecznych.

Identyfikując się z nią, człowiek współtworzy

i przejmuje kultywowane w rodzinie poglądy, postawy, wzory zachowania i postępowania. To, czego uczymy się w rodzinie, pozostaje na całe życie. Kontakty z najbliższymi osobami z rodziny odgrywają istotną rolę w kształtowaniu osobowości człowieka. Dobrze funkcjonująca rodzina zaspokaja wszelkie potrzeby dzieci. Żadna inna grupa społeczna nie jest w stanie tych potrzeb zaspokoić. Dzieje się tak dlatego, że środowisko rodzinne stanowi źródło miłości i akceptacji, daje poczucie bezpieczeństwa przez spójność wewnętrzną i obecność osób, na które można liczyć.

Dlatego, już od wielu lat, wyraźnym kierunkiem, w jakim formuje się system opieki nad dzieckiem osieroconym jest odejście od instytucjonalnych form pieczy na rzecz wychowywania dziecka w środowisku rodzinnym.

Powyższe kwestie znajdują swoje odzwierciedlenie prawne w obowiązującej już od 1 stycznia 2012 roku ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wielokrotnie już nowelizowana jest efektem tworzenia nowych rozwiązań w zakresie polityki rodzinnej państwa.

Na terenie powiatu radomskiego, organizowaniem systemu pieczy zastępczej zajmuje się Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej czyli Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, które w wykonywaniu swoich zadań kieruje się w szczególności założeniami 3 – letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020, przyjętego uchwałą Nr 269/XXX/2017 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 22 grudnia 2017 roku, zwanego dalej Programem. Niniejsze sprawozdanie jest efektem jego realizacji.

Rodzinna piecza zastępcza

Dziecko w sytuacji, gdy nie może funkcjonować w rodzinie, ma prawo do alternative care, a więc do pieczy alternatywnej w stosunku do rodzicielskiej. W pojęcie to wpisują się będą różne sytuacje, w których dziecko pozbawione jest pieczy rodzicielskiej, zarówno wynikające z przyczyn niezawinionych przez rodzica (śmierć, choroba), jak i z sytuacji będących konsekwencją nagannego sposobu sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem.

Alternatywna opieka, jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki przez rodziców. Oznacza to, że jeśli rodzina nie spełnia swoich funkcji i wszelkie formy wsparcia rodziny bez odbierania jej dziecka zawiodą, może ono zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Podjęcie takich działań może być konsekwencją ingerencji sądu, w sprawowanie przez rodziców władzy rodzicielskiej.

Opieka zastępcza to nie to samo, co bycie rodzicem i opiekunem dla własnego dziecka. Osoby pełniące funkcję rodziców zastępczych winny być świadome, iż nie wchodzi w rolę rodzica biologicznego, a jedynie sprawują bieżącą opiekę nad dzieckiem. Funkcja ta, stanowi duże dla nich wyzwanie, wymaga bowiem szczególnej otwartości na potrzeby dzieci, empatii, tolerancji, szacunku dla małego człowieka, a także siły charakteru, życiowej zaradności, umiejętności pokonywania problemów i nie poddawania się im. Przez cały okres trwania „zastępstwa” czyli pobytu dziecka w pieczy, pełnienie funkcji rodziny zastępczej podlega wsparciu i nadzorowi koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba rodzin i dzieci pod opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – na dzień 31.12.2019 r.		
Poszczególni Koordynatorzy	LICZBA RODZIN pod opieką 1 koordynatora	LICZBA DZIECI pod opieką 1 koordynatora
1	14	23
2	12	14
3	11	16
4	12	17

5	11	18
6	11	16
ŁĄCZNIE	71	104

W 2019 roku powstało **7** nowych rodzin zastępczych, w których zostało umieszczonych łącznie **13** dzieci.

Wykonanie orzeczenia sądu, dotyczącego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest zadaniem bardzo trudnym, które zobowiązani są wykonywać pracownicy Powiatowego Centrum. Niejednokrotnie przy powyższych czynnościach uczestniczy asysta policji lub niezbędna jest pomoc kuratora sądowego. Zdarza się, że działania te kilkakrotnie należy powtórzyć, gdyż rodzice biologiczni niechętnie respektują postanowienie sądu, odmawiają wydania dziecka, zdarzają się zachowania agresywne względem pracowników Centrum, ubliżanie im, zastraszanie itp.

W tym roku **15** dzieci zostało umieszczonych przez pracowników Powiatowego Centrum w różnych formach pieczy.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- a)** Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem
- b)** Rodziny zastępcze niezawodowe
- c)** Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:
 - specjalistyczne
 - pełniące funkcję pogotowia rodzinnego

W 2019 roku Powiatowe Centrum nie miało potrzeby umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów, ponieważ dysponujemy wystarczającą ilością rodzin zastępczych, także zawodowych.

Poniższa tabela przedstawia stan rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu radomskiego w podziale na typy rodzin. W tabeli zostali uwzględnieni także ci wychowankowie, którzy zdecydowali się na pozostanie w rodzinie zastępczej pomimo uzyskania pełnoletności.

Typy rodzin zastępczych	Rok 2019	
	liczba rodzin	liczba dzieci /w tym pełnoletnich wychowankó w/
Rodzina zastępcza spokrewniona z dzieckiem	63	84
Rodzina zastępcza niezawodowa	25	31
Rodziny zastępcze zawodowe		
W tym:		
Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	5
Specjalistyczne	1	2
Zawodowe	7	32
Ogółem:	98	154

W trakcie roku zawsze mają miejsce rotacje związane np. z usamodzielnieniem pełnoletnich podopiecznych, adopcją, powrotem do rodziny biologicznej. Dlatego, ilość rodzin zastępczych i dzieci przebywających pod ich opieką, w ciągu roku ulegała zmianie.

Szkolenie dla kandydatów na opiekunów zastępczych

Bycie rodzicem zastępczym wymaga zaangażowania, poświęcenia i cierpliwości, ale też odpowiednich umiejętności. Kwalifikacja kandydatów do pełnienia roli rodziców zastępczych wydać się może procesem długotrwałym i złożonym, ale ma na celu przede wszystkim dobro dziecka. Ważnym jest, aby rodzice zastępczy byli dobrze i właściwie przygotowani do podjęcia się tej roli, posiadali odpowiednie kompetencje, w tym byli otwarci na szukanie pomocy i wsparcia wobec ewentualnie pojawiających się trudności. Decyzja o przyjęciu dziecka do rodziny jest bardzo trudna i odpowiedzialna, musi być więc przemyślana. Zmienia ona dotychczasowy system rodziny, wpływa na wszystkich jej członków. Przyszli rodzice zastępczy muszą brać pod uwagę wszystkie aspekty dotyczące wcześniejszych negatywnych przeżyć na jakie mogło być narażone dziecko przez własnych rodziców biologicznych.

Kwalifikacje osób zainteresowanych do pełnienia tej funkcji jest procesem, na który składa się poza szkoleniem wiele różnych elementów, takich jak: zgromadzenie kompletu dokumentacji: wniosek Zainteresowanych; zaświadczenie lekarskie od lekarza rodzinnego oraz psychiatry, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności oraz z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnych, dodatkowo opinie z zakładu pracy, w tym informacje o zarobkach, opinia z właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata ośrodka pomocy społecznej, opinia psychologiczna o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, opinia pedagogiczna oraz analiza sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej przygotowanie jednej i drugiej należy do koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku sprawozdawczym opinii pedagogicznych, o których mowa powyżej, zostało przygotowanych **7**, natomiast analiz, łącznie z tymi na zlecenie Sądu, zostało przygotowywanych **14**.

Szkolenia odbywają się zgodnie z zatwierdzonymi przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programami szkoleń, których celem jest zapoznanie kandydatów z zasadami funkcjonowania rodzin zastępczych, typowymi problemami związanymi z opieką zastępczą czy

sposobami radzenia sobie z nimi. Treści przekazywane podczas szkolenia przygotowują do sprawowania odpowiedzialnej opieki i wychowywania dzieci o różnych potrzebach, zaspokajania ich potrzeb rozwojowych, kompensacji opóźnień, podkreślają wagę wspierania więzi dziecka z rodziną naturalną oraz zapewnienia mu warunków do nawiązywania bezpiecznych, pozytywnych i trwałych związków na całe życie. Obejmuje ono także elementy prawa rodzinnego, zagadnienia dotyczące praw dziecka, uzależnień, dysfunkcji w zachowaniu, wybrane elementy pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej. Po ukończeniu szkolenia, kandydaci otrzymują stosowne zaświadczenia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, aby pozyskać kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej kontynuuje propagowanie idei pieczy zastępczej poprzez przekazanie materiałów informacyjnych tj. plakaty i ulotki z 13 Ośrodkom Pomocy Społecznej z terenu powiatu radomskiego. Ponadto informacje na ten temat znajdują się także na stronie internetowej Starostwa Powiatowego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu.

Do tut. Centrum w roku 2019 zgłosiło się **18 osób /10 rodzin/**, zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji na opiekunów zastępczych. W tym **1 osoba**, zamieszkiwała teren Miasta Radom, w związku z czym udzielono jej porad oraz wsparcia w ramach działalności diagnostyczno – konsultacyjnej oraz przekierowano do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu.

11 osób /6 rodzin/ zakwalifikowano do udziału w szkoleniu podstawowym dla kandydatów, jednak **1 osoba** zrezygnowała nie podając uzasadnienia swojej decyzji. **4 osoby / 2 rodziny /** nie zostały zakwalifikowane do uczestnictwa w szkoleniu, z uwagi na niespełnianie kryteriów wymaganych w obowiązującym stanie prawnym.

W 2019 r. zostało przeprowadzone **1** bezpłatne szkolenie dla kandydatów na opiekunów zastępczych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny, Oddział Zamiejskowy w Radomiu. Uczestniczyło w nim **6 osób /3 małżeństwa/**, kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową. Szkolenie obejmowało łącznie: 50 godzin szkoleniowych i konsultacji indywidualnych oraz 10 godzin praktyk. Praktyki odbywały się w zawodowych, doświadczonych rodzinach zastępczych wskazanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu.

W związku z dostarczeniem przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny, Oddział Zamiejskowy w Radomiu zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia odbyło się posiedzenie komisji kwalifikacyjnej, której przewodniczył Dyrektor Powiatowego Centrum.

W 2019 roku odbyło się **2** posiedzenia komisji. Pierwsze posiedzenie odbyło się 15.01.2019 r, na którym **2** osoby uzyskały rekomendację do pełnienia funkcji rodziców zastępczych, ukończyli oni szkolenie w grudniu 2018 r. Drugie posiedzenie komisji kwalifikacyjnej odbyło się 22.07.2019 r., na którym **6 osób /3 małżeństwa/** również uzyskały rekomendację do pełnienia funkcji rodziców zastępczych.

W roku 2019 nie odbyło się już żadne kolejne szkolenie, w związku z czym na I kwartał roku 2020 zaplanowano, że **8 osób /4 małżeństwa/**, którzy pragną pozostać rodzicami zastępczymi.

Rola koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej odgrywa bardzo ważną rolę w spieraniu rodzin zastępczych w wykonywanej przez nich funkcji. Realizuje nie tylko te zadania wynikające z obowiązującej ustawy ale na wszelaki sposób pomaga rodzinie. Pomaganie to służy rozwiązywaniu problemów i

umacnianiu rodziców zastępczych w ich staraniach na rzecz dobra dzieci, nawet wtedy, kiedy są w czymś słabi, mało kompetentni czy niezaradni, jak w przypadku niektórych rodzin spokrewnionych.

Zapisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1111 z późn. zm.) określają szereg zadań należących do koordynatora, które zależą również od potrzeb konkretnej rodziny. Do najczęściej podejmowanych działań należą:

- 1.** Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej.

Prawidłowa relacja pomiędzy koordynatorem, a rodziną zastępczą jest warunkiem prawidłowego wspierania rodziny. Koordynator w pewnym sensie pełni tutaj funkcję pracownika pierwszego kontaktu. Odwiedza rodzinę i dzieci w ich miejscu zamieszkania – w omawianym okresie odbyło się łącznie **568** wizyt. W trakcie tych spotkań prowadzone są rozmowy na temat bieżących spraw dzieci, występujących problemów, relacji z rodziną biologiczną. Koordynatorzy nawiązują także kontakty z pedagogami szkolnymi

i wychowawcami dzieci. Realizując to zadanie, odbyli łącznie **52** wizyty w szkołach. Podczas tych spotkań omawiana jest sytuacja szkolna, frekwencja, postępy w nauce, relacje z grupą rówieśniczą, problemy wychowawcze, jeśli takowe wystąpią. Koordynatorzy współpracują także z sądami, ośrodkami pomocy społecznej, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi /**25** wizyt/.

W przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej. W omawianym okresie zawarto **6** umów z rodzinami

pomocowymi, w związku z urlopami zawodowych i zwolnieniami lekarskimi rodzin zastępczych.

2. Przygotowanie, we współpracy odpowiednio z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku.

Każde dziecko, które zostało umieszczone w pieczy zastępczej ma opracowany taki dokument. Plan jest przygotowany we współpracy z rodziną zastępczą co pozwala angażować rodzinę w działania na rzecz pomocy dziecku. Dzięki temu koordynator ma wpływ na formę działań. Dokument jest nieodzowną podstawą do opracowania pierwszej okresowej oceny sytuacji dziecka. W omawianym okresie zostało przygotowanych **23** nowe plany, które były systematycznie modyfikowane, podczas omawiania sytuacji dziecka i rodziny na okresowych ocenach sytuacji dziecka.

3. Pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu – grupa wsparcia dla rodzin zastępczych.

Grupa wsparcia jest zgromadzeniem osób znajdujących się w podobnej sytuacji. Spotkania te stanowią możliwość zbudowania forum wzajemnej wymiany doświadczeń oraz otrzymania wsparcia w grupie osób pełniących taką samą funkcję – tworzących rodziny zastępcze.

Idea grupy wsparcia:

- idea samopomocy – grupowej wzajemnej pomocy, korzystania z siły i wsparcia grupy jako poza formalnego rodzaju pomocy. Uczestnicy sami stanowią dla siebie źródło wsparcia (emocjonalnego, informacyjnego, instrumentalnego), zasobów, inspiracji i motywacji do działania;

- korzystny wpływ grupy wsparcia opiera się na zaangażowaniu uczestniczących w niej osób, na ich gotowości do wprowadzania zmian w swoim życiu i rodzinie;
- w skład grupy wsparcia mogą wchodzić osoby znajdujące się w różnych momentach tworzenia rodziny zastępczej, rodziny z różnymi doświadczeniami – stąd możliwość uzyskiwania i dawania wsparcia w konkretnych sprawach (dzielenie się doświadczeniami, przeżywanymi emocjami, sposobami radzenia sobie).

Formy działania uczestników grupy wsparcia:

- dzielenie się osobistymi doświadczeniami,
- dyskusja,
- wspólne poszukiwanie rozwiązań konkretnych kwestii i sytuacji,
- udzielanie sobie informacji zwrotnych,
- elementy psychoedukacji.

Przewidywane korzyści z uczestnictwa w grupie wsparcia:

- uzyskiwanie i dawanie wsparcia w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej,
- doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie z emocjami,
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach napięcia (stresu),
- inicjowanie i wzmacnianie pozytywnych zmian w systemie rodzinnym,
- pogłębienie wglądu w siebie (wzrost świadomości przeżywanymi emocjami, swoich przekonań, pragnień, potrzeb, wartości, celów, a także rozpoznanie własnych zasobów i rozumienie ograniczeń),
- przeznaczenie czasu dla siebie jako rodzica zastępczego,
- zapobieganie wyczerpaniu, wypaleniu.

W roku 2019 Powiatowe Centrum we współpracy ze Stowarzyszeniem „Nowe Perspektywy” utworzyło **3** grupy wsparcia: grupa dla rodzin zastępczych

i dla wychowanków pieczy oraz dla rodzin biologicznych. Do uczestnictwa w

grupie wsparcia dla rodzin zastępczych, zostało wytypowanych **35** rodzin zastępczych oraz **55** wychowanków w różnym przedziale wiekowym. W ramach tych grup, w ciągu całego roku zrealizowano **27** spotkań z ich członkami, w tym wyjazd integracyjny do Iłży – Marcule. Spotkania grupy wsparcia w minionym roku zakończyły się spotkaniem świątecznym – wieczerzą wigilijną.

Dzieciom, wychowującym się w pieczy zastępczej, które doświadczyły odtrącenia i negatywnych przeżyć w swoich rodzinach, często towarzyszy brak wiary w siebie oraz niska samoocena. Z tego powodu, pomoc specjalistów podczas zajęć dla wychowanków była ukierunkowana na stworzenie im warunków do odbudowania wiary w siebie, co w przyszłości może procentować nawiązywaniem przez nich pozytywnych relacji z innymi, przekazaniu im wartości życia zgodnie z sumieniem każdego człowieka, umiejętności bycia odpowiedzialnym.

WARSZTATY DLA WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH	
LP.	TEMATY:
1	WARSZTATY Z TERAPEUTĄ UZALEŻNIEŃ
2	MOJE PASJE, MOJE ZAINTERESOWANIA
3	NIKOTYNA – LEGALNY NARKOTYK
4	PRESJA GRUPY – RODZAJE UZALEŻNIEŃ
5	NARKOTYKI – DROGA DONIKĄD
6	NARKOTYKI – TRUDNA DROGA DO ZDROWIENIA
7	ALKOHOL UCIECZKA OD RZECZYWISTOŚCI – EMOCJE I UCZUCIA

8	ASERTYWNOŚĆ – MOJE MOCNE I SŁABE STRONY. PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ
----------	---

Uczestnictwo w grupie wsparcia było dla dzieci okazją do nawiązania kontaktu z rówieśnikami znajdującymi się w podobnej sytuacji życiowej, a jednocześnie wspólnego spędzenia czasu wolnego. W ramach powyższej grupy, odbyło się też wspólne wyjście integracyjne do parku trampolin „Jump word” w Galerii Feniks w Radomiu przy ul. Grzeczmarowskiego 29/21 – zakończone poczęstunkiem – pizzą.

W celu promocji idei zastępczego rodzicielstwa, a jednocześnie dla uhonorowania Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w tym roku w Muzeum Wsi Radomskiej został zorganizowany Festyn Rodzinny. W imprezie wzięli udział opiekunowie oraz wychowankowie – w sumie **49** osób. W tym dniu uczestnicy mieli zapewnionych wiele atrakcji i niezliczoną ilość niespodzianek m. in. ognisko i pieczenie kiełbasek, rodzinne gry terenowe, degustację piknikowych smakołyków, artystyczne skręcanie balonów, malowanie twarzy, tatuaże, rozgrywki sportowe oraz konkursy z nagrodami, możliwość indywidualnej rozmowy z specjalistami.

Współpraca ze Stowarzyszeniem „Nowe Perspektywy” umożliwiła nie tylko uczestnikom grupy wsparcia, ale i wszystkim rodzinom zastępczym możliwość skorzystania także z indywidualnego wsparcia ze strony specjalistów m.in.: psychologa, pedagoga, terapeuty ds. leczenia uzależnień oraz terapeuty rodzin.

4. Zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.

Koordynatorzy podejmują współpracę z poradniami w celu pozyskania opinii psychologiczno - pedagogicznych oraz orzeczeń o niepełnosprawności.

W ubiegłym roku **36** podopiecznych posiadało wspomniane dokumenty opisujące mechanizmy wyjaśniające funkcjonowanie dziecka, czy występujące problemy. Opinie/orzeczenia określają także indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka. Z uwagi na wady wrodzone, somatyczne i neurologiczne, wywołane na skutek ekspozycji alkoholu spożywanego przez matki na dziecko w okresie prenatalnym **1** podopiecznego, za naszym pośrednictwem, zgłoszono do zdiagnozowania zespołu FASD.

5. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

LICZBA DZIECI ZGŁOSZONYCH DO ADOPCJI	5
LICZBA DZIECI ZAKWALIFIKOWANYCH DO ADOPCJI	3
LICZBA DZIECI NIEZAKWALIFIKOWANYCH DO ADOPCJI / Z UWAGI NA WIEK, WIĘZI Z RODZINĄ ZASTĘPCZĄ, BRAK ZGODY DZIECK ITP./	2
KWALIFIKACJA W TOKU / Z UWAGI NA BRAK USTANOWIENIA OPIEKI PRAWNEJ/	0

Adopcja dziecka jest najlepszym rozwiązaniem, kiedy biologiczni rodzice nie chcą, albo nie potrafią sprostać obowiązkom rodzica, nie walczą o swoje dziecko, nie podejmują starań w kierunku jego powrotu do domu. W 2019 roku **3** dzieci zostało przysposobionych.

6. Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

Koordynatorzy udzielają wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej w zależności od potrzeb wychowanków. W 2019 roku z takiego wsparcia korzystało **31** podopiecznych, koordynatorzy odbyli łącznie **65** wizyt w ich miejscach zamieszkania. Co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności, wychowanek dokonuje wyboru opiekuna usamodzielnienia. Opiekun ten wspiera osobę przygotowującą się do samodzielnego życia, spełnia rolę doradcy, pomocnika. W 2019 r. zaszła konieczność wyznaczenia opiekuna usamodzielnia w **10** przypadkach. Ponadto na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, koordynator wspólnie z opiekunem usamodzielnienia wychowanka, uczestniczy w opracowaniu Indywidualnego Programu Usamodzielniania. W okresie sprawozdawczym przygotowano **8** takich dokumentów.

Postępowanie przed sądem rodzinnym i opiekuńczym

Zgodnie z art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, dopóki nie są w stanie samodzielnie się utrzymać. Art. 38 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest zobowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy upłynął rok. W 2019 roku, zasadnym było wystąpienie w **14** przypadkach z pozwami o alimenty, w **7** przypadkach przyznano świadczenia na rzecz dzieci, natomiast **8** spraw nadal jest w toku postępowania. W sytuacjach, gdzie dłużnik alimentacyjny uchyla się od ciążącego na nim obowiązku, koordynatorzy pomagają rodzinom zastępczym w przygotowaniu i złożeniu wniosku egzekucyjnego do komornika w celu windykacji należności.

Art. 47 ust. 7 cyt. powyżej ustawy nakłada na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obowiązek złożenia wniosku o wydanie zarządzeń wobec małoletnich dzieci przebywających w pieczy zastępczej, celem uregulowania ich sytuacji prawnej. Powyższe jest realizowane w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, kiedy nie ma ono możliwości powrotu pod opiekę rodziców biologicznych. W 2019 roku zachodziła konieczność złożenia **2** takich wniosków, gdzie w tych przypadkach sprawa zakończyła się pozbawieniem praw rodzicielskich.

Pomoc i wsparcie dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, prowadzenie poradnictwa i terapii, zapewnienie pomocy prawnej.

W ramach specjalistycznego wsparcia osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzono grupowe i indywidualne formy wsparcia, tj. grupę wsparcia dla opiekunów, warsztaty dla rodzin zastępczych, indywidualne poradnictwo psychologiczne i prawne oraz działania wspierające rodziny zastępcze w formie terapii w miejscu zamieszkania rodzin.

Poprzez cykliczne spotkania z rodzinami zastępczymi, które zostały zakwalifikowane do udziału w Grupie Wsparcia dla Rodzin Zastępczych, dzięki wsparciu specjalistów ze Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”: psychologa, pedagoga, terapeuty rodzinnego oraz terapeuty ds. uzależnień opiekunowie zastępczy mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy oraz wzmocnienia potencjału w zakresie opiekuńczo – wychowawczym poprzez udział w następujących spotkaniach:

WARSZTATY DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH	
LP.	TEMAT SPOTKANIA:
1	WSTĘP DO TRENINGU UMIEJĘTNOŚCI WYCHOWAWCZYCH

2	TRENING UMIEJĘTNOŚCI WYCHOWAWCZYCH
3	TRUDNOŚCI W ZACHOWANIU I NAUCE WYNIKAJĄCE Z RÓŻNYCH DYSFUNKCJI I ZABURZEŃ
4	WARSZTATY O TEMATYCE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEJ

W czasie tych zajęć młodszy podopieczni rodzin zastępczych uczestniczyli w spotkaniach o tematyce: Walentynkowej, fotograficznej, kalkograficznej, a także o tematyce „Moje pasje i zainteresowania” oraz „Podejmowanie decyzji i sztuka odmawiania – profilaktyka uzależnień”. Jednocześnie wzięli udział w spotkaniu nt.: „Różne metody radzenia sobie ze stresem. Warsztaty kreatywności”. Na zakończenie roku, podopieczni uczestniczyli w warsztatach kreatywności pod kątem zbliżający się Świąt Bożego Narodzenia.

Dodatkowe działania w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej:

Od maja 2019 r. Powiatowe Centrum nawiązało współpracę z Fundacją Zerwane Więzy, której specjaliści z wieloletnim stażem w pracy z rodzinami poprowadzili warsztaty dla **11** rodzin zastępczych - w ramach projektu **„Odbudowa rodziny i pieczy zastępczej w województwie mazowieckim”**. Warsztaty odbyły się w czterech modułach tematycznych pn. zaburzenia więzi; dysocjacja dziecka porzuconego; trauma a przywiązanie oraz porzucenie. Jeden moduł tematyczny to 10 h warsztatowych. Zajęcia poprowadzone zostały w luźnej atmosferze, co sprzyjało na dostosowanie tematyki warsztatów do bieżących problemów z którymi borykają się rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe czy spokrewnione w wychowaniu powierzonych im dzieci. Po ukończeniu warsztatów każdy z uczestników otrzymał zaświadczenie o uczestnictwie w warsztatach.

W ramach powyższej współpracy ci sami specjaliści poprowadzili działania wspierające rodziny zastępcze w formie terapii w miejscu ich zamieszkania. Udział w nich wzięło 10 rodzin zastępczych z terenu powiatu radomskiego.

Rola, jaką pełnią opiekunowie zastępczy nie jest łatwa, przejmują bowiem odpowiedzialność za dziecko, skrzywdzone przez bliskich, żyjące do tej pory według zasad, że dorośli są nieprzewidywalni i nie można im ufać.

Szczególnego znaczenia nabiera w tych przypadkach indywidualne wsparcie psychologa, z którego mogą korzystać zarówno dzieci /w tym pełnoletni wychowankowie/, jak i opiekunowie zastępczy. Psycholog na bieżąco ściśle współpracuje także z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej celem konsultacji ich działań i zwrócenia szczególnej uwagi na te rodziny, które w jakiś aspektach radzą sobie słabiej, czy przeżywają różnego rodzaju niepowodzenia. Jest obecny na każdym zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, co pozwala na bieżące monitorowanie funkcjonowania dzieci w pieczy, omówienie sytuacji rodzinnej, korygowanie stosowanych przez opiekunów zastępczych metod wychowawczych itp. Powyższe skutkuje często podjęciem indywidualnej pracy z danym wychowankiem i jego rodziną.

Jest to pomoc, z której mogą korzystać osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, dzieci umieszczone w pieczy, rodziny biologiczne, jak również pełnoletni wychowankowie. Psycholog pełni dyżur w każdą środę w godzinach od 8.00 do 15.00. Dostępny jest jednak codziennie, w godzinach pracy Powiatowego Centrum dla wszystkich zgłaszających się osób z terenu naszego powiatu.

Psycholog na bieżąco ściśle współpracuje z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownikami socjalnymi celem konsultacji ich działań i objęcia szczególną opieką rodzin zastępczych, a także wychowanków przeżywających różnego rodzaju kryzysy czy trudności. Jest obecny na każdym zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej i uczestniczy w jej sporządzaniu. Udział psychologa w posiedzeniach zespołu pozwala

również na bieżące przez niego monitorowanie funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych, /które często także są obecne na posiedzeniach zespołu/, omówienie sytuacji rodzinnej, jak również korygowanie stosowanych przez opiekunów zastępczych metod wychowawczych. Dostrzeżone trudności skutkują często podjęciem indywidualnej pracy z danym wychowankiem i jego rodziną w występującym obszarze problemowym.

W rejestrze porad i konsultacji psychologicznych dla rodzin zastępczych odnotowano ich w tym roku **75**. Dotyczyły one zachowań dzieci, diagnozy ich rozwoju, relacji w rodzinach, problemów wychowawczych, kontaktów z rodziną biologiczną, funkcjonowania rodzin zastępczych i dzieci itp.

Obecnie każdy wychowanek rodziny zastępczej ma sporządzaną obszerną diagnozę na okoliczność ustalenia przebiegu rozwoju psychofizycznego dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, udziału w zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych oraz konieczności objęcia dziecka pomocą profilaktyczno – wychowawczą lub resocjalizacyjną albo leczeniem i rehabilitacją zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej art. 38a ust. 1, pkt 7. Powyższa opinia zawiera m.in. opis sytuacji środowiskowo-rodzinnej dziecka, przebieg rozwoju dziecka, mocne strony dziecka, obszary wymagające stymulacji/potrzeby oraz wskazania dotyczące dalszej pracy z dzieckiem. W bieżącym roku przygotowano **14** takich diagnoz, które następnie przekazano rodzinom zastępczym. Powyższa opinia sporządzana jest w oparciu o zgromadzoną dokumentację dziecka, wywiad z rodziną zastępczą oraz badanie psychologiczne małoletniego dziecka z zastosowaniem rozmowy kierowanej, obserwacji oraz wybranych narzędzi i pomocy diagnostycznych /dobrych stosownie do wieku dziecka/.

W siedzibie Centrum udzielono **20** porad dla mieszkańców powiatu radomskiego, dotyczyły one trudnych sytuacji życiowych. W Z poradnictwa psychologicznego skorzystał również **1** pełnoletni wychowanek. Wsparcie

psychologiczne w **7** przypadkach dotyczyło rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Udzielono także wsparcia osobie nadużywającej alkoholu, oraz rodzinie będącej w kryzysie. W ramach poradnictwa miało miejsce również **4** wizyty w środowisku, konsultacje psychologiczne w miejscu zamieszkania dla rodzin zastępczych oraz mieszkańców powiatu znajdujących się w kryzysowych sytuacjach. Ze wsparcia psychologicznego korzystały również osoby będąc w żałobie, młodzi ludzie nieradzący sobie z narastającym napięciem i depresjami.

Specjalistyczne poradnictwo, zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego świadczy również prawnik.

Ocena sytuacji dziecka

Pieczą zastępczą zastępuje opiekę rodziców biologicznych i trwa przez czas do tego konieczny. Często, jest to czas długi, nawet do przekroczenia przez dziecko progu dorosłości, ale zasadność kontynuacji pieczy podlega okresowej weryfikacji.

Przedmiotowe zadanie jest realizowane przez zespół do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, powołany zarządzeniem Nr 19/2014 Dyrektora Powiatowego Centrum z dnia 15 października 2014 roku. Skład zespołu wchodzi: przewodniczący - kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, członkowie komisji: psycholog, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, rodzice zastępczy, pedagodzy, właścivi asystenci rodziny, rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

W 2019 roku dokonano **228 ocen.**

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oceny przygotowywane są nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, a w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, w celu omówienia aktualnej sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, analizy stosowanych metod pracy zarówno z nim, jak i rodziną zastępczą, modyfikowania planu pomocy, ewentualnego monitorowania procedury adopcyjnej, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, a przede wszystkim oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, która to informacja następnie jest przekazywana do sądu.

Dzieci z rodzin zastępczych często osiągają gorsze wyniki w nauce i mają więcej problemów dydaktycznych niż rówieśnicy. Słabe osiągnięcia edukacyjne zwykle są spowodowane zaniedbaniami we wcześniejszych okresach rozwojowych. Z tego powodu, w każdym semestrze szkolnym, lub częściej jeśli zachodzi taka potrzeba koordynatorzy wysyłają do placówek oświatowych korespondencję z prośbą o opinię na temat dziecka, jego funkcjonowania w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej, jego postępów w nauce, współpracy szkoły z opiekunami zastępczymi dziecka itp.

Ocena sytuacji dziecka uwzględnia również stan jego zdrowia. W tym celu, raz w roku opiekunowie zastępczy mają obowiązek przedłożenia stosownych zaświadczeń. W 2019 roku uzyskaliśmy ich **109**.

Także opiekunowie zastępczy mają obowiązek przedłożenia co 2 lata aktualnych zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w 2019 roku uzyskaliśmy **37** zaświadczenia potwierdzające posiadanie przez opiekunów zastępczych odpowiednich pod względem zdrowotnym predyspozycji.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczą także w zespołach ds. oceny sytuacji dziecka organizowanych przez placówki opiekuńczo – wychowawcze. Łącznie odbyło się ich w sumie **10** - w Domu Matki i Dziecka

w Jasieńcu Iłżeckim Dolnym **6**, oraz po **2** w Powiatowym Zespole Placówek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Siennie i Łaziskach.

Pieczna zastępcza jako tymczasowa forma opieki w założeniu ma służyć powrotowi dziecka pod opiekę rodziców biologicznych. Z tego powodu ogromnie ważne jest podjęcie intensywnej pracy z rodziną biologiczną, zmierzającej do trwałego usunięcia powodów umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Podkreślić należy, że jest to zadanie samorządu gminnego, jednak my również ze swojej strony oferujemy rodzicom bezpłatną pomoc psychologiczną, pedagogiczną i socjalną oraz poradnictwo prawne, jak również wsparcie koordynatora, pracującego z rodziną zastępczą, w której zostało umieszczone dziecko.

Jednym z głównych zobowiązań sprawujących rodziną pieczę zastępczą jest umożliwianie kontaktu między dzieckiem a rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej. Prawo do kontaktów z dzieckiem jest prawem niezależnym od władzy rodzicielskiej, o ile sąd nie zakazał tych kontaktów. Obowiązkiem każdej rodziny zastępczej jest zatem współpraca oraz umożliwianie dziecku podtrzymywania kontaktów z rodzicami biologicznymi. Realizacja tego obowiązku jest oczywiście uzależniona od postawy rodziny biologicznej, która w żaden sposób nie może zakłócać prawidłowego rozwoju dziecka oraz jego funkcjonowania w rodzinie zastępczej. Praktyką Powiatowego Centrum najczęściej jest organizowanie spotkań dziecka z rodziną biologiczną w specjalnie przygotowanym do tego pokoju, wyposażonym w zabawki, gry, przybory plastyczne itp. i są nadzorowane przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zazwyczaj trwają one średnio 1-2 godziny. Kilkakrotnie koordynator odwiedził także środowisko rodziny biologicznej podczas trwającego urlopowania dzieci.

W omawianym okresie odbyło się **202** takie spotkania. Ich przebieg jest monitorowany, na bieżąco sporządzane są notatki dotyczące zachowania rodzica i jego odnoszenia się do dziecka, odnotowywane są uwagi dotyczące reakcji dzieci na kontakt z rodzicem. Jest to także dla sądu ważne źródło

informacji na temat wzajemnych relacji i więzi rodzinnych. Niekiedy, zdarza się, że za zgodą rodziny zastępczej spotkania odbywają się u nich w domu, jest to jednak możliwe tylko w tych przypadkach, kiedy rodzice zachowują się odpowiedzialnie i czynią realne starania o powrót dzieci pod ich opiekę (w ubiegłym roku w magazynie Citybonus ukazał się artykuł będący relacją matki biologicznej, której sąd najpierw odebrał dzieci, ale dzięki współpracy z rodziną zastępczą oraz Powiatowym Centrum, a przede wszystkim zmianie swojej postawy życiowej udało jej się odzyskać prawa do syna i 2 córeczek).

Aby zmotywować rodziców biologicznych do pracy nad sobą i przejęcia odpowiedzialności za własne dzieci, w 2019 roku zorganizowaliśmy dla nich grupę wsparcia, do udziału w której w miarę systematycznie uczestniczyło **12** osób. Rodzice biologiczni w swojej grupie wsparcia, mieli możliwość nabywania przede wszystkim umiejętności wychowawczych. Wymienieni uczestniczyli w spotkaniach, które w swoim programie terapeutycznym umożliwiły dodatkowe spotkania z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

WARSZTATY DLA RODZIN BIOLOGICZNYCH	
LP.	TEMAT:
1	WSTĘP DO TRENINGU UMIEJĘTNOŚCI WYCHOWAWCZYCH
2	TRENING UMIEJĘTNOŚCI WYCHOWAWCZYCH
3	WARSZTATY O TEMATYCE WYCHOWAWCZO

Intencją i założeniem pieczy zastępczej jest jej tymczasowość, w związku z czym dziecko powinno przebywać w niej do momentu uregulowania sytuacji życiowej własnej rodziny. Przyznać jednak należy, że współpraca z rodziną

naturalną układa się bardzo różnie i jest trudna. W roku 2019 - **5** dzieci powróciło do swoich rodzin biologicznych.

Opinia dotycząca predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone tylko tym osobom, które są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji zastępczej wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2 letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym.

Opinie są przygotowywane w oparciu o badania psychologiczne z zastosowaniem rozmowy indywidualnej i obserwacji, testów kwestionariuszowych oraz badań psychologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z wykorzystaniem rozmowy kierowanej, obserwacji, testu Rysunku Rodziny itp. W 2019 roku zostało przebadanych łącznie **59** rodzin. Wszystkie opinie zostały przygotowane przez 2 różnych psychologów zatrudnionych na podstawie umowy zlecenie.

Opinia psychologiczna jest ważnym narzędziem pozwalającym na dokonanie oceny predyspozycji i umiejętności osób zgłaszających gotowość oraz motywacji ludzi dążących do sprawowania funkcji rodziny zastępczej. Na jej podstawie możliwe jest wyeliminowanie tych kandydatów, którzy nie dają rękojmi należytego sprawowania pieczy nad dziećmi. Mając na uwadze dobro i bezpieczeństwo dzieci, z woli ustawodawcy - pozytywna opinia psychologiczna jest warunkiem wymaganym i niezbędnym do uzyskania statusu rodziny zastępczej.

Ocena rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 132, art. 46 ust. 3 cyt. Ustawy - do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy dokonywanie oceny rodziny zastępczej, pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych funkcji oraz jakości

wykonywanej pracy. Ocena jest dokonywana przy udziale kierownika zespołu, koordynatora, asystenta rodziny, a także psychologa.

Pierwsza ocena jest dokonywana nie później niż przed upływem roku od umieszczenia w rodzinie pierwszego dziecka, kolejna po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następnie nie rzadziej niż co 3 lata.

Mając na uwadze powyższe w 2019 roku zachodziła potrzeba dokonania oceny **29** rodzin, które otrzymały ocenę pozytywną.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wypełnia 10 osobowa kadra zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, którą tworzą:

Kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, Psycholog, **6** koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych na podstawie umowy o pracę - **1** osoba realizowała swoje zadania na podstawie umowy cywilno – prawnej. Wszyscy koordynatorzy posiadają niezbędne kwalifikacje do wykonywania zawodu. Obecnie jeden z nich jest w trakcie podnoszenia swoich kwalifikacji z zakresu psychoterapii w podejściu psychodynamicznym w Katedrze Psychoterapii UJ CM /Fundacji „PSYCHOMED” w Krakowie.

Od paru lat pozyskujemy dodatkowe pieniądze na dofinansowanie wynagrodzeń koordynatorów, w ramach „**Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej** ” ogłoszonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Dzięki naszym staraniom w 2019 roku powiat radomski otrzymał środki w wysokości **108.358,00 zł.**

Kadrę naszego zespołu wypełnia dwóch pracowników z zakresu pomocy społecznej: Starszy specjalista pracy socjalnej oraz Pracownik socjalny.

Do zadań starszego specjalisty pracy socjalnej oraz pracownika socjalnego należy prowadzenie postępowań administracyjnych i przyznawanie świadczeń rodzinom zastępczym, w tym 500 + oraz dobry start; rozliczenia finansowe pomiędzy powiatem, a gminami, które partycypują w kosztach utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Ich rolą jest również wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Jest to m. in. pomoc finansowa, praca socjalna. Zagadnienia te zostały rozwinięte w informacji o działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu.

Na umowę zlecenie zatrudniony jest ponadto w Powiatowym Centrum prawnik.

Zespół ds rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Obowiązek zapewnienia szkoleń pracownikom zespołu, to również jedno z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W celu zachowania i wzmocnienia swoich kompetencji oraz przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego, w 2019 r. kadra zespołu miała możliwość uczestnictwa w następujących formach doskonalenia:

SZKOLENIA, WARSZTATY I KONFERENCJE W KTÓRYCH UCZESTNICZYLI PRACOWNICY TUT. CENTRUM		
1.	SZKOLENIEA DN. 02.02.19 R. W WARSZAWIE PN. PRZESTĘPSTWA Z NIENAWIŚCI: ROZPOZNAWANIE I	✓ 3 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog

	REAGOWANIE; WSPIERANIE POKRZYWDZONYCH I TWORZENIE MIEJSCA PRZYJAZNEGO	
2.	KONFERENCJA NAUKOWA DN. 16.05.19 R.W WSH W RADOMIU PN. STUDENT, UCZEŃ, PRZEDSZKOLAK POMAGA, CZYLI O SPOŁECZNYCH I OBYWATELSKICH KOMPETENCJACH KSZTAŁTOWANYCH PRZEZ WOLONTARIAT.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej
3.	SZKOLENIE DN. 09.05.19 R W MOPS W RADOMIU PN. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – kompetentny rzecznik dziecka i rodziny zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
4.	NARADA DYREKTORÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PRZEDSTAWICIELI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO W WARSZAWIE DN. 23.05.19 R.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
5.	KONFERENCJA NAUKOWA W WARSZAWIE DN. 30.05.19 R. PN. SUKCESY, DYLEMATY I WYZWANIA PIECZY ZASTĘPCZEJ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

6.	SZKOLENIE - NOWY DWÓR MAZOWIECKI PN. PROFILAKTYKA I NIWELOWANIE SKUTKÓW PRZEMOCY W RODZINIE W DNIACH 23.09.19 R. – 25.09.19 R.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog
7.	SZKOLENIE DN. 13.09.19 R. W STAROSTWIE PN. ASYSTENT JAKO WAŻNE OGNIWO NA RZECZ OCHRONY DZIECKA PRZED PRZEMOCĄ – JAK ROZPOZNAĆ CZY DZIECKO JEST OFIARĄ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 4 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog
8.	SZKOLENIE DN. 08-09.10.19 R. PN. PSYCHOPEDAGOGIKA TRAUMY	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog
9.	SZKOLENIE - NOWY DWÓR MAZOWIECKI PN. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃCHEMICZNYCH I BEHAWIORALNYCH W DNIACH 25.11.19 R. – 27.11.19 R.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog
10.	KONSULTACJA Z OPROGRAMOWANIA DO OBSŁUGI PIECZY ZASTĘPCZEJ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Starszy pracownik socjalny
11.	SZKOLENIE PN. WYPALENIE ZAWODOWE OSÓB	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 5 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

	PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI I RODZINAMI	✓ Psycholog
12.	SZKOLENIE PN. PRAWIDŁOWA DIAGNOZA JAKO KLUCZ DO POMOCY DZIECKU KRZYWDZONEMU	✓ 4 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog
13.	WARSZTATY PN. ZABURZENIA WIĘZI, DYSOCJACJA DZIECKA PORZUCONEGO, TRAUMA A PRZYWIĄZANIE	✓ 4 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

Wszystkie opisane powyżej działania zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej

i pomocy społecznej realizuje dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia przysługujących im praw i wolności.....

/preambuła ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej/